

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

(եռամսյակային)

«Պրոմբեյ բանկ» ՍՊԸ
01/07/14 30/09/14

(հազ. դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	14,400,000	50,000	խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	18,106,874	5,000,000	խախտում առկա չէ
Ն1 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	29.09%	12%	խախտում առկա չէ
Ն2 ¹ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	28.73%	15%	խախտում առկա չէ
Ն2 ¹¹ Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	20.74%	4%	խախտում առկա չէ
Ն2 ¹² Բանկի ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով, տվյալ երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	27.09%	4%	խախտում առկա չէ
Ն2 ² Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	242.68%	60%	խախտում առկա չէ
Ն2 ²¹ Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	107.90%	10%	խախտում առկա չէ
Ն2 ²² Բանկի ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով, տվյալ երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	152.01%	10%	խախտում առկա չէ
Ն3 ¹ Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	18.07%	20%	խախտում առկա չէ
Ն3 ² Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	64.91%	500%	խախտում առկա չէ
Ն4 ¹ Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	0.93%	5%	խախտում առկա չէ
Ն4 ² Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	3.88%	20%	խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը			
ՀՀ դրամով	x	2%	խախտում առկա չէ
ԱՄՆ դոլարով	x	12% դրամով	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	x	12% դրամով	խախտում առկա չէ
Արտարժույթային դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	0.41%	10%	խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը՝			
ԱՄՆ դոլարով	0.23%	7%	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	0.00%	7%	խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով	0.01%	7%	խախտում առկա չէ
Այլ	x	x	խախտում առկա չէ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 13.10.2014թ.

Բանկի վարչության նախագահի
(գործադիր տնօրեն)

Է. Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ա. Սկրտումյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6 ա)

«_30_» _____սեպտեմբերի_____2014 թ.

«Պրոմբեյ բանկ» ՍՊԸ ք. Երևան, Հանրապետության 44/2
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	1.299.640	3.876.560	1.359.366	3.891.261
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	(692.396)	(2.055.981)	(642.952)	(1.822.883)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	607.244	1.820.579	716.414	2.068.378
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	82.680	250.799	71.746	212.242
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	(133.484)	(332.404)	(110.626)	(233.710)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	(50.804)	(81.605)	(38.880)	(21.468)
Եկամուտ շահաբաժիններից	98	98		
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	151.762	500.745	164.142	390.146
Այլ գործառնական եկամուտներ	47.891	135.628	65.566	146.496
Գործառնական եկամուտներ	756.191	2.375.445	907.242	2.583.552
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	(87.174)	(122.562)	(34.846)	(152.433)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	(288.287)	(918.358)	(258.594)	(812.578)
Այլ գործառնական ծախսեր	(76.104)	(216.233)	(64.437)	(203.960)
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը	304.626	1.118.292	549.365	1.414.581
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	(61.434)	(212.493)	(117.858)	(298.312)
Ժամանակաշրջանի շահույթ	243.192	905.799	431.507	1.116.269

Բանկի վարչության նախագահ՝

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարո Մկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __13.10.14թ.

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6 բ)

«_30_»__սեպտեմբերի__2014թ.

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ ք. Երևան, Հանրապետության 44/2
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	69.805	14.084	364	69.400
Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործառնությունների վերահաշվարկից				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ	69.805	14.084	364	69.400
Դրամական հոսքերի հեջավորում				
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ				
Այլ համապարփակ եկամտի գծով շահութահարկ	(13.961)	(2.817)	(73)	(13.880)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո	55.844	11.267	291	55.520
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք	299.036	917.066	431.798	1.171.789

Բանկի վարչության նախագահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարո Մկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __13.10.14թ.

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (ձև թիվ 7)

Ֆինանսական վիճակի մասին

«_30_»_սեպտեմբերի__2014թ

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	7,738,090	15,316,303
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		1,856	1,931
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	6,918,165	5,390,907
1.4	Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	15	-	-
1.5	Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածքություններ	16	33,776,403	29,746,298
1.6	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	17	7,906,852	6,144,901
1.7	Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	18	-	-
1.10	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	2,097,159	1,985,377
1.12	Այլ ակտիվներ	21	4,684,205	4,245,253
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		63,122,730	62,830,970
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23	10,075,988	9,905,277
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	25,367,495	26,164,407
2.3	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	25	5,218,492	4,269,667
2.5	Վճարվելիք գումարներ	27	10,415	8,239
2.6	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	28,3	218,530	119,806
2.8	Այլ պարտավորություններ	29	156,651	310,481
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		41,047,571	40,777,877
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	30	14,400,000	14,400,000
3.2	Էմիսիոն եկամուտ	31		
3.3	Պահուստներ՝		543,771	532,504
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		52,075	52,075
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ	32	491,696	480,429
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)	33	7,131,388	7,120,589
	Ընդամենը՝ կապիտալ		22,075,159	22,053,093
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		63,122,730	62,830,970

Բանկի վարչության նախագահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարդ Սկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __13.10.14թ.

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին (ձև թիվ 8)

«_30_»_սեպտեմբերի_2014թ.

«Պրոմբեյ քանկ» ՍՊԸ

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կամոնացրական կապիտալ			Եթե այն համապատասխանում է ընդհանուր պահանջարկին	Գլխավոր պահուստ	Փոխարկային արժեքի տարբերությունները, որոնք առաջացել են փոխարկային արժեքի փոփոխություններից	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների փոխգնահատումներ	Գլխավոր հոսքի հեջավորում	Մյլ ընթացքի ակտիվների փոխգնահատումներից օգուտներ	Գրանցված չափաքանակներ	Չափաքանակներ	Ընդամենը	Խոցելի և անխոցելի	Ընդամենը կապիտալ
	Համոնացրական կապիտալ	Հատ գնված կապիտալ	Զուտ գումարը											
Հոդվածներ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)														
1. Մնացորդը նախորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի –2013-թ. (ստուգված)	14,400,000				52,075		69,136			5,709,289		5,830,500		20,230,500
1.1. Հաշվապահական հաշվառման ընդարձակացումների փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը														
2. Վերահաշվարկված մնացորդը														
3. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքները ըստ ներդրումների (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝														
3.1. Ներդրումներ կամոնացրական կապիտալում և կամոնացրական կապիտալի այլ աճ														
3.2. Կամոնացրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) հաշվին														
4. Համապարփակ նկատու							55,520			1,116,269		1,171,789		1,171,789
5. Շահութաբաժիններ														
6. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝														
6.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված անամցյալ գործիքների աճ/նվազում														
7. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝														
7.1. Մասհանումներ գլխավոր պահուստին														
7.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում														
7.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում														
7.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում														
7.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր														
8. Մնացորդը նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջում -30- սեպտեմբերի 2013 թ. (շտուգված)	14,400,000				52,075		124,656			6,825,558		7,002,289		21,402,289
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)														
9. Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի -2014-թ. (ստուգված)	14,400,000				52,075		480,429			7,120,589		7,653,093		22,053,093
9.1. Հաշվապահական հաշվառման ընդարձակացումների փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը														
10. Վերահաշվարկված մնացորդը														
11. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքները ըստ ներդրումների (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝														
11.1. Ներդրումներ կամոնացրական կապիտալում և կամոնացրական կապիտալի այլ աճ														
11.2. Կամոնացրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) հաշվին														
12. Մյլ համապարփակ նկատու							11,267			905,799		917,066		917,066
13. Շահութաբաժիններ											(895,000)	(895,000)		(895,000)
14. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝														
14.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված անամցյալ գործիքների աճ/նվազում														
15. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝														
15.1. Մասհանումներ գլխավոր պահուստին														
15.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում														
15.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում														
15.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում														
15.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր														
16. Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում -30- սեպտեմբերի- 2014թ. (շտուգված)	14,400,000				52,075		491,696			8,026,388	(895,000)	7,675,159		22,075,159

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __ 13.10.14թ _____

ԿՏ

Բանկի վարչության նախագահ _____

Գլխավոր հաշվապահ _____

Էմիլ Սողոմոնյան

Ավարդ Սկրտումյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ձև թիվ 9)
(ուղղակի մեթոդ)
«_30_»_ սեպտեմբերի __ 2014թ

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություն	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		X	X
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		1,404,796	972,149
Ստացված տոկոսներ		3,741,763	3,689,603
Վճարված տոկոսներ		(1,900,215)	(2,100,466)
Ստացված կտմիսիոն գումարներ		212,243	250,799
Վճարված կտմիսիոն գումարներ		(233,710)	(332,404)
Առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)		110,072	121,424
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ/(վնաս)		356,261	303,729
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ		3,226	9,233
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		(517,055)	(618,627)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		(367,789)	(351,142)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից		(5,885,630)	(7,518,946)
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)		(7,085,731)	(8,610,507)
այդ թվում՝		(4,981,898)	(4,836,271)
վարկերի և փոխառությունների նվազում/ (ավելացում)			
առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի նվազում (ավելացում)		(406,217)	(1,720,505)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների նվազում/ (ավելացում)			
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)		(1,697,616)	(2,053,731)
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)		1,200,101	1,091,561
այդ թվում՝		69,382	(874,960)
հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)			
այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում (ավելացում)		1,130,719	1,966,521
Ձուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը		(4,480,834)	(6,546,797)
Վճարված շահութահարկ		(398,329)	(259,269)
Ձուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		(4,879,163)	(6,806,066)
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների նվազում (ավելացում)		(4,867)	
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)			
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)		(7,230)	(176)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(224,455)	(236,504)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		4,214	5,465
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից			
Ձուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		(232,338)	(231,215)
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Վճարված շահաբաժիններ			(895,000)
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		158,699	(2,104,370)
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		810,578	2,234,394
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)		(45,863)	(121,908)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		(786,966)	1,078,500
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում			
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարների ավելացում (նվազում)			
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից			
Ձուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		136,448	191,616
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(8,215)	99,395
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/(նվազում)		(4,983,268)	(6,746,270)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	13_2	13,217,599	16,394,988
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	13_2	8,234,331	9,648,718

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)
Գլխավոր հաշվապահ
Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը ____ 13.10.14թ, ____
ԿՏ

Էմիլ Մողմոնյան
Ալվարդ Սկրտումյան

«ՊՐՈՍԵԹԵՅ ԲԱՆԿ» ՍՊԸ

30 սեպտեմբեր 2014թ.

(տվյալներն արտացոլված են 1000 դրամով)

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ձև թիվ 5)

Ծանոթագրություն 1. «Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

1.1. «Պրոմեթեյ Բանկ» ՍՊԸ-ն ստեղծվել է Բանկի հիմնադիրների ընդհանուր ժողովի որոշմամբ 1990թ. հունիսի 1-ին կնքված հիմնադիր պայմանագրի համաձայն, և իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է ՀՀ գործող օրենսդրությամբ և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ ակտերով:

1) Բանկն ունի իր հիմնադիր փաստաթղթերով նախատեսված գործունեության նպատակներին համապատասխան քաղաքացիական իրավունքներ և այդ գործունեության հետ կապված պարտականություններ, իր անունից կարող է կնքել պայմանագրեր, համաձայնագրեր, ստորագրել արձանագրություններ: Բանկը ՀՀ օրենսդրության շրջանակներում կարող է՝

ա) ընդունել ցպահանջ և ժամկետային ավանդներ,

բ) տրամադրել առևտրային և սպառողական վարկեր, այդ թվում տալ հիփոթեքային վարկեր, իրականացնել պարտքի կամ առևտրային գործարքների ֆինանսավորում, ֆակտորինգ,

գ) տրամադրել բանկային երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ,

դ) բացել և վարել հաշիվներ, այդ թվում այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ,

ե) մատուցել վճարահաշվարկային ծառայություններ ,

զ) թողարկել, գնել, վաճառել և սպասարկել արժեթղթեր, վճարային փաստաթղթեր, ճանապարհային չեկեր, քարտեր,

է) ինվեստիցիոն և բաժանորդագրական գործունեություն իրականացնել,

ժ) գնել , վաճառել թանկարժեք մետաղների բանկային ձուլակտորներ և հուշադրամ, արտարժույթ, այդ թվում կնքել դրամի և արտարժույթի ֆյուչերսներ, օպցիոններ և նման այլ գործարքներ,

ի) իրականացնել ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ) , ի պահ ընդունել թանկարժեք մետաղներ, քարեր, արժեթղթեր և այլ արժեքներ:

2) Բանկն իր գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում : Բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում կարող է հիմնել իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ, որոնք գործում են Բանկի կանոնադրության պահանջների շրջանակներում և ձեռք են բերում կարգավիճակ Հայաստանում և արտասահմանում, Օրենքով սահմանված համապատասխան գրանցում ստանալուց հետո :

1.2. Կորպորատիվ կառավարում.

Բանկի խորհուրդն իրականացնում է բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ օրենքով խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում: Բանկի խորհուրդը ընտրված և կազմված է հինգ անդամից: Խորհրդի անդամ կարող է լինել ՀՀ քաղաքացի կամ օտարերկրյա քաղաքացի հանդիսացող գործունակ անձը, որը համապատասխանում է ՀՀ գործող օրենքների և ՀՀ ԿԲ իրավական ակտերի չափանիշներին: Խորհրդի անդամները ընտրվում են բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովում, բանկի ներկա մասնակիցների կողմից.

Ներսիսյան Գագիկ – Խորհրդի նախագահ
Համազասպյան Եղիշե-Խորհրդի անդամ
Հովսեփյան Անուշավան -Խորհրդի անդամ
Կարապետյան Ավետիք-Խորհրդի անդամ
Գևորգյան Գեղամ-Խորհրդի անդամ:

Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է բանկի Վարչության Նախագահը, իսկ որոշ հարցերի կարգավորումը ,համաձայն Կանոնադրության, իրականացնում է Բանկի Վարչությունը.

Սողոմոնյան Էմիլ-Վարչության Նախագահ
Հակոբյան Արմեն-Վարչության Նախագահի 1-ին տեղակալ, Վարչության անդամ
Սկրտումյան Ալվարդ-Գլխավոր հաշվապահ, Վարչության անդամ
Պետրոսյան Հայկ – Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ
Ալեքսանյան Հայրապետ – Վարկավորման և միջոցների ներգրավման Վարչության պետ, Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ
Եղիազարյան Կարեն – Միջազգային հարաբերությունների, պլաստիկ քարտերի Վարչության պետ,
Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ:

«Պրոմբեյ Բանկ» Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերությունը իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող առևտրային կազմակերպություն է: Բանկի տասը մասնաճյուղերն են.

1. «Տիգրան Մեծ» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Տիգրան Մեծ 10
2. «Կասյան» մասնաճյուղ	ք. Երևան, Կասյան 5
3. «Երվանդ Քոչար» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Երվանդ Քոչար 17/1
4. «Ազատության 12» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Ազատության 12
5. «Գարեգին Նժդեհ» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Գարեգին Նժդեհ 19

6. «Էրեբունի» մասնաճյուղ	ք. Երևան, Գաջեգոր ծներ ի 76
7. «Գյումրի» մասնաճյուղ	ք. Գյումրի, Շահումյան 125/3
8. «Կոտայք» մասնաճյուղ	ք. Աբովյան, Հանրապետության 28, 1/3
9. «Դավթաշեն» մասնաճյուղ	ք. Երևան, Տրգրան Պետրոսյան 32/8
10. «Վանաձոր» մասնաճյուղ	ք. Վանաձոր, Գր. Լուսավորիչի 34

Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը **221** է:

«Պրոմթեյ Բանկ» ՍՊԸ-ի կանոնադրական կապիտալը բաժանված է ընկերության կանոնադրությամբ սահմանված չափերով բաժնեմասերի:

2011թ. 1-ին եռամսյակում գրանցվել է «Պրոմթեյ Բանկ» ՍՊԸ-ի փոփոխված կանոնադրությունը, համաձայն որի բանկի կանոնադրական կապիտալը կրկնապատկվել է՝ համարվելով 7.200.000 հազ. դրամով և ներկայումս կազմում է **14.400.000 հազ. դրամ**, որից 7.758.000 հազ. դրամ (53.87%), պատկանում է ոչ ռեզիդենտ, իսկ 6.642.000 հազ. դրամ (46.13%), ՀՀ ռեզիդենտ փայատերերին:

2014թ. 2-րդ եռամսյակի դրությամբ բանկի մասնակիցների կազմը հետևյալն է.

- ✓ ՌԴ ռեզիդենտ «Պրոմթեյ – Սիթի» ՍՊԸ 7.196.400 հազ. դրամ՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնեմասերի 49.97%,
- ✓ ՀՀ ռեզիդենտ «Զակնեֆտեգազտորյ-Պրոմթեյ» ԲԲԸ 6.642.000 հազ. դրամ՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնեմասերի 46.13%
- ✓ ՌԴ ռեզիդենտ Գևորգյան Վազգեն 561.600 հազ. դրամ՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնեմասերի 3.9%,

Բանկի խորհուրդը տարեկան ժողովի նիստում քննարկում և հաստատում է բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշիվը, որտեղ ներառված են լինում նաև խորհրդի անդամների և բանկի ղեկավարների վարձատրության չափի սահմանումները:

Բանկի խորհուրդը տարեկան ժողովի նիստում քննարկում և տարեկան ընդհանուր ժողովի հաստատմանն է ներկայացնում բանկի արտաքին աուդիտին իրականացնող անձին, ինչպես նաև արտաքին աուդիտին իրականացնող անձի վարձատրման չափի սահմանումը:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը»

«Պրոմթեյ Բանկ» ՍՊԸ /այսուհետ՝ բանկ/ հաշվապահական հաշվառումը վարում է հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական ակտերի («Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենք, հաշվապահական հաշվառմանը վերաբերող այլ օրենքներ, Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային ստանդարտներ և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտեր) համաձայն:

Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթը, ինչպես նախատեսված է հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող օրենսդրությամբ, ներառում է՝

- ա) հաշվետվություն ֆինանսական վիճակի մասին ,
- բ) հաշվետվություն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին ,
- գ) հաշվետվություն սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին ,
- դ) հաշվետվությունը դրամական միջոցների հոսքերի մասին,
- ե) ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները:

Բանկը տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները (ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթը) հիմնադրին է ներկայացնում մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող մարտ ամսվա 15-ը, իսկ հարկային տեսչություն՝ մինչև ապրիլի 15-ը:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ծախսերը ներկայացվում են՝ դասակարգելով դրանք ըստ գործառույթի, իսկ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում՝ ըստ բնույթի:

Սովորական գործունեությունը ցանկացած գործունեություն է, որն իրականացվում է բանկի կողմից, որպես իր գործունեության բաղկացուցիչ մաս, և այնպիսի առնչվող գործունեություն, որը բանկն իրականացնում է իր գործունեության զարգացման համար, կապված է կամ առաջանում է իր գործունեությունից: Սովորական գործունեությունից առաջացող եկամուտները և ծախսերը, իրենց հերթին, ելնելով դրանց բնույթից, բանկի համար դրանց հարաբերական կարևորությունից և կրկնման հաճախականությունից, բաժանվում են գործառնական և ոչ գործառնական եկամուտների և ծախսերի:

Արտարժույթով գործարքն այնպիսի գործարք է, որը սահմանված է արտարժույթով, կամ որը պահանջում է արտարժույթով կատարում (կարգավորում): Արտարժույթով գործարքը սկզբնական ճանաչման պահին գրանցվում է ՀՀ դրամով (այսուհետ՝ դրամ)՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով դրամի և արտարժույթի միջև գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարած միջին շուկայական փոխարժեքը:

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին՝

- արտարժույթով դրամային հոդվածները ներկայացվում են (վերահաշվարկվում են)՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը.
- արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները ներկայացվում են գործարքի օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Դրամային հոդվածները առկա դրամական միջոցներն են, ինչպես նաև դրամական միջոցներով ստացման և վճարման ենթակա ակտիվները և պարտավորությունները: Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները հաշվառելու նպատակով դրամային հոդվածներ են համարվում նաև արտարժույթով տրված և ստացված կանխավճարները:

Ոչ դրամային հոդվածները հաշվեկշռի բոլոր հոդվածներն են՝ բացառությամբ առկա դրամական միջոցների, ինչպես նաև դրամական միջոցներով ստացման և վճարման ենթակա ակտիվների և պարտավորությունների:

Որպես փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարած միջին շուկայական փոխարժեքը: Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում կամ, երբ Բանկի դրամային հոդվածները հաշվետվության մեջ

ներկայացվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնական գրանցման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցման փոխարժեքից, ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար շահութահարկի գծով ընթացիկ հարկերը, դրանց չվճարված մասի չափով, ճանաչվում են որպես պարտավորություն: Եթե ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար արդեն վճարված գումարը գերազանցում է այդ ժամանակաշրջանների համար վճարման ենթակա գումարը, ապա գերազանցող մասը ճանաչվում է որպես ակտիվ:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունը ճանաչվում է բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, իսկ հետաձգված հարկային ակտիվը՝ բոլոր նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունների համար՝ այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացումը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք, ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չպետք է զեղչվեն (դիսկոնտավորվեն):

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է:

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս և պետք է ներառվեն տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթի կամ վնասի մեջ: Բանկը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է միայն այն դեպքում, եթե ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ֆինանսական գործիքը ցանկացած պայմանագիր է, որը միաժամանակ մի կազմակերպությունում առաջացնում է ֆինանսական ակտիվ, իսկ մյուս կազմակերպությունում՝ ֆինանսական պարտավորություն կամ սեփական կապիտալի գործիք:

Ֆինանսական ակտիվը ցանկացած ակտիվ է, որը՝

ա) դրամական միջոց է,

բ) մեկ այլ կազմակերպությունից դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ ստանալու պայմանագրային իրավունք է,

գ) մեկ այլ կազմակերպության հետ պոտենցիալ նպաստավոր պայմաններով ֆինանսական գործիքների փոխանակման պայմանագրային իրավունք է,

ե) այլ կազմակերպության սեփական կապիտալի գործիք է:

Ֆինանսական պարտավորությունը ցանկացած պայմանագրային պարտականություն է մեկ այլ կազմակերպությանը դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելու (վճարելու), կամ՝ մեկ այլ կազմակերպության հետ պոտենցիալ ոչ նպաստավոր պայմաններով ֆինանսական գործիքներ փոխանակելու համար:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Բանկը պետք է ապաճանաչի ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը միայն այն դեպքում, երբ բանկը կորցնում է վերահսկողությունը պայմանագրային իրավունքների նկատմամբ, որոնք կազմում են այդ ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը): Բանկը կորցնում է այդ վերահսկողությունը, եթե այն իրացնում է պայմանագրով սահմանված օգուտների նկատմամբ իրավունքները, իրավունքների ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրանում է կամ բանկը հրաժարվում է այդ իրավունքներից:

Ֆինանսական ակտիվը սկզբնական ճանաչման ժամանակ պետք է չափվի սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրա դիմաց տրված փոխհատուցման իրական արժեքը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները պետք է չափվեն իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են կատարվել վաճառքի կամ այլ ձևով օտարման ժամանակ, բացառությամբ ֆինանսական ակտիվների, հետևյալ կատեգորիաների՝

ա) բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտքեր, որոնք չեն պահվում առևտրական նպատակներով,

բ) մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ,

գ) ցանկացած ֆինանսական ակտիվ, որը գործող շուկայում չունի գնանշված շուկայական գին և որի իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել,

դ) որպես հեջավորման գործիք և հեջավորված հոդված նախատեսված ֆինանսական ակտիվներ (որոնք չափվում են հեջի հաշվառման պահանջների համաձայն):

Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց նկատմամբ չի կիրառվում իրական արժեքով գնահատումը և որոնք ունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, պետք է չափվեն ամորտիզացված արժեքով:

Այն ֆինասական ակտիվները, որոնց նկատմամբ չի կիրառվում իրական արժեքով գնահատումը և որոնք չունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, պետք է չափվեն սկզբնական արժեքով:

Ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնական ճանաչման ժամանակ պետք է չափվի սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրա դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառվում են ֆինասական պարտավորությունների սկզբնական չափման մեջ: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինասական պարտավորություններից, պետք է չափվեն ամորտիզացված արժեքով, իսկ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորությունները

պետք է չափվեն իրական արժեքով, բացառությամբ նրանից, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել: Այսպիսի առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորությունները պետք է չափվեն սկզբնական արժեքով:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:-

Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները դրանք այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ձեռք են բերվել կամ առաջացել են հիմնականում գների կամ դիվերալին հավելագների (մարժաների) կարճաժամկետ տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով: Ֆինանսական ակտիվը պետք է դասակարգվի որպես առևտրական նպատակներով պահվող, եթե այն, անկախ դրա ձեռքբերման պատճառից, այնպիսի պորտֆելի մի մաս է, որի համար առկա են կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու որոշակի ուղիներ:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները այն ֆինանսական ակտիվներն են , որոնք բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտքեր չեն, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ չեն, կամ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներ չեն:

Ռեպո (հակադարձ ռեպո) համաձայնագրերի կնքման դեպքում գործարքի մի կողմը հանդես է գալիս որպես արժեթղթեր վաճառող՝ դրանք համաձայնագրում նշված ժամկետում վաճառքի գնով հետ գնելու և սահմանված տոկոսագումար վճարելու պարտավորությամբ , իսկ մյուս կողմը՝ որպես գնորդ՝ պարտավորվելով համաձայնագրում նշված ժամկետում դրանք վերավաճառել առաջին կողմին: Ռեպո գործարքի կնքման պահից արժեթղթի նկատմամբ սեփականության իրավունքն անցնում է գնորդ բանկին, և կնքման օրը ավանդատուները վաճառողի «դեպո» հաշվից գնորդի «դեպո» հաշվին է փոխանցում հայտում նշված քանակությամբ արժեթղթեր: Գործարքի մարման օրը ավանդատուները գնորդի «դեպո» հաշվից ետ է փոխանցում հայտում նշված արժեթղթերը վաճառողի «դեպո» հաշվին:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները այն գործիքներն են, որոնց արժեքը փոփոխվում է ի պատասխան սահմանված տոկոսադրույքի , արժեթղթի գնի, ապրանքի գնի, արտարժույթի փոխարժեքի , գների կամ դրույքների ինդեքսի, վարկունակության կամ համանման այլ փոփոխականի փոփոխությունների, որը չի պահանջում սկզբնական գուտ ներդրում կամ էլ պահանջում է աննշան սկզբնական ներդրում՝ պայմանագրերի այլ տեսակների համեմատ, և որոնց գծով վերջնահաշվարկը կատարվում է ապագա որևէ ամսաթվին:

Բանկը վարկային (փոխառության) պայմանագրով պարտավորվում է պայմանագրով նախատեսված չափերով և պայմաններով դրամական միջոցներ (վարկ) տրամադրել փոխառուին , իսկ փոխառուն պարտավորվում է վերադարձնել ստացված գումարը և տոկոսներ վճարել դրա դիմաց: Վարկային պայմանագիրը կնքվում է գրավոր, որտեղ հստակ սահմանված է լինում տոկոսի չափը և հաշվարկման կարգը: Փոխառության պայմանագրի կնքման պահին տոկոսների չափը չի կարող գերազանցել ՀՀ ԿԲ սահմանած բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքի կրկնապատիկը: Տոկոսները վճարվում են յուրաքանչյուր ամիս, եթե պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ: Եթե վարկային (փոխառության) պայմանագիրը կնքված է փոխառուի կողմից ստացված միջոցները որոշակի նպատակների համար օգտագործելու պայմանով, փոխառուն պարտավոր է ապահովել փոխառության գումարի

նպատակային օգտագործման նկատմամբ փոխատուի վերահսկողության հնարավորությունը: Եթե փոխառուի կողմից պայմանագրով նշված պարտավորությունը չի կատարվում, ապա բանկը պարտապանի նկատմամբ կիրառում է տուժանքներ:

Ակտիվների արժեզրկումը կամ արժեզրկումից կորուստը այն գումարն է, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարին: Բանկը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատում է, թե առկա է, արդյոք, որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ գոյություն ունի, ապա բանկը գնահատում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Գնահատելիս, թե առկա է, արդյոք, որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել, Բանկը պետք է դիտարկի առնվազն հետևյալ հայտանիշները՝

ա) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում ակտիվի շուկայական արժեքը նվազել է զգալիորեն ավելի մեծ չափով, քան կակնկալվեր որոշակի ժամանակի կամ սովորական օգտագործման արդյունքում.

բ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում տեղի են ունեցել կամ մոտ ապագայում տեղի կունենան բանկի համար անբարենպաստ հետևանք ունեցող նշանակալի փոփոխություններ այն շուկայական, տնտեսական կամ իրավական միջավայրում, որտեղ գործում է այդ բանկը, կամ այն շուկայում, որի համար նախատեսված է տվյալ ակտիվը.

գ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շուկայական տոկոսադրույքները կամ ներդրումների շուկայական այլ հատուցադրույքները (հատուցադրույք՝ գործունեությունից ստացված շահույթը հարաբերաժողովորեն օգտագործված ակտիվների կամ ներդրումների արժեքին(արտահայտված տոկոսներով)) աճել են, և հավանական է, որ այդ աճը կազդի զեղչման դրույքների վրա, որոնք կիրառվում են ակտիվի օգտագործման արժեքը հաշվարկելիս, և էականորեն կնվազեցնի ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Բանկը հաշվետու ամսվա վերջին բանկային օրը, համաձայն ՀՀ ԿԲ 27.04.99թ. ՀՀ տարածքում գործող բանկերի վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի, դասակարգում է բոլոր ակտիվները: Բանկը ակտիվների հնարավոր կորուստները ծածկելու նպատակով վարում է առանձին հաշիվներ՝ ընդհանուր և հատուկ պահուստների համար: Անհուսալի ակտիվներն անհավաքագրելի և ամբողջությամբ արժեզրկված այն ակտիվներն են, որոնց հաշվառումը հաշվեկշռում որպես ակտիվներ այլևս նպատակահարմար չէ: Եթե ակտիվը ճանաչվում է անհուսալի, ապա այն նույն օրվա ընթացքում դուրս է գրվում բանկի հաշվեկշռից՝ «հատուկ պահուստի» հաշվին, և բանկը շարունակում է հաշվառել այն ծանուցման համապատասխան հաշիվներում: Այս դասակարգումը չի նշանակում, որ ակտիվը հնարավոր չէ վերականգնել ապագայում, բայց դրա հաշվապահական ճանաչումը տվյալ պահին պետք է լինի որպես արժեզրկված ակտիվ:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ենթադրում են ֆիքսված կամ որոշակի վճարումներ, ունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, և բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտք չեն: Վերը նշված ֆինանսական ակտիվները, չափվում են ամորտիզացված արժեքով (ամորտիզացված արժեքը այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները,

գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան և հանած անհավաքագրելիության գծով դուրս գրված մարումները) կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքը այն դրույքն է, որով մինչև մարման ժամկետը դրամական միջոցների ակնկալվող բոլոր հոսքերը գեղչվում են ճշգրտորեն մինչև ֆինանսական ակտիվի ընթացիկ գուտ հաշվեկշռային արժեքը:

Հաշվապահական հաշվառման նպատակներով հեջավորում նշանակում է հեջավորման մեկ կամ ավելի գործիքների նախատեսում այնպես, որ դրանց իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունը ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցի հեջավորված հոդվածի իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունը: Հեջի հաշվապահական հաշվառման ժամանակ հեջավորման գործիքի և համապատասխան հեջավորվող հոդվածի իրական արժեքների փոփոխությունների՝ միմյանց փոխհատուցող արդյունքները, համաչափորեն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես գուտ շահույթ կամ վնաս:

Հիմնական միջոցները այն նյութական ակտիվներն են, որոնք առկա են բանկում աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման, ապրանքների իրացման կամ վարչական նպատակներով օգտագործելու համար, և նախատեսվում է օգտագործել ավելի քան մեկ տարի ժամկետով:

Սկզբնական ճանաչման պահին հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով որն իր մեջ ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, տրանսպորտային ծախսումները, ինչպես նաև ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ծախսումները:

Բանկի ղեկավարի կողմից սահմանված դեպքերում հիմնական միջոցների մուտքագրումը, ինչպես նաև շահագործման հանձնումը բանկում իրականացվում է այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից: Հիմնական միջոցների միավորի մաշեցվող (մաշվածության միջոցով որպես ծախսում ճանաչման ենթակա) գումարը պարբերաբար բաշխվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Ակտիվի օգտակար ծառայությունը որոշելիս հաշվի են առնվում հետևյալ գործոնները՝

ա) բանկի կողմից ակտիվի ենթադրվող օգտագործելիությունը, որը գնահատվում է՝ նկատի ունենալով ակտիվի ակնկալվող հզորությունը (աշխատանքների, ծառայությունների) և ֆիզիկական ծավալը.

բ) ակնկալվող ֆիզիկական մաշվածությունը, որը կախված է ակտիվի վերանորոգումից և սպասարկումից,

գ) տեխնիկական հնացածությունը, որն առաջանում է ակտիվից ստացվող ծառայությունների նկատմամբ շուկայի պահանջարկի նվազումից: Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունն արտահայտվում է ժամկետով: Մաշվածության հաշվարկման կիրառվող մեթոդն արտացոլում է այն մոդելը, որով բանկը սպառում է ակտիվի տնտեսական օգուտները: Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը: Հիմնական միջոցների միավորը դուրս է գրվում հաշվապահական հաշվեկշռից, երբ այն օտարվում է կամ ընդմիշտ դուրս է հանվում օգտագործումից և ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ հետագայում դրանից չի ակնկալվում: Հիմնական միջոցների դուրսգրումն իրականացվում է այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից:

Ոչ նյութական ակտիվները ֆիզիկական սուբստանցիայից զուրկ որոշելի (ինքնուիշխանացվող) ոչ դրամային ակտիվներն են, որոնք, որպես կատարված գործառնությունների (դեպքերի) արդյունք՝ վերահսկվում են բանկի կողմից. պահվում են բանկում՝ ծառայություններ մատուցելու և վարչական նպատակներով օգտագործելու համար. ունեն սահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ:

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիան՝ ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացվող գումարի պարբերական բաշխումն է նրա օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների հաշվառումը տարվում է հիմնական միջոցների հաշվառման ակզբունքով:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամանակահատվածը սահմանված է հետևյալ սկզբունքով.

-շենքերի շինությունների համար՝ 40 տարի ,

-կահույքի համար՝ 10 տարի,

-համակարգչային տեխնիկայի համար՝ 3 տարի ,

-գրասենյակային գույքի համար՝ 5 տարի ,

-հաղորդակցման միջոցի համար՝ 5 տարի ,

-փոխադրամիջոցների համար՝ 5 տարի ,

մինչև 50 000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցների համար՝ 1 տարի :

Բանկում այլ բանկերի և հաճախորդների միջոցները հաշվառվում են նախօրոք՝ բանկային հաշվի պայմանագրով կնքված և բացված հաշիվներում: Բանկային հաշվի պայմանագրով բանկը պարտավորվում է ընդունել և հաճախորդի բացած հաշվի վրա մուտքագրել մուտք եղող դրամական միջոցները, կատարել հաշվից փոխանցումներ կատարելու , համապատասխան գումարներ տալու և հաշվով այլ գործառնություններ իրականացնելու վերաբերյալ հաճախորդի կարգադրությունները: Բանկը իրավունք չունի որոշել և վերահսկել հաճախորդի դրամական միջոցների օգտագործման ուղղությունները կամ սահմանել օրենքով կամ բանկային հաշվի պայմանագրով չնախատեսված այլ սահմանափակումներ, իր դրամական միջոցները սեփական հայեցողությամբ տնօրինելու նրա իրավունքների նկատմամբ:

Ռիսկի կառավարումը կարևորագույն տարր է համարվում բանկային գործառնությունների իրականացման առումով:

2007թ-ից Բանկում կանոնակարգվել է ռիսկերի կառավարման գործընթացը. Բանկի խորհրդի կողմից հաստատվել է «Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը», որը իրենից ներկայացնում է միջոցառումների ամբողջություն՝ ուղղված վնասների առաջացման վտանգի բացահայտմանը, ռիսկերի նվազարկմանը (մինիմիզացիա), հնարավոր կորուստների վերացմանը և բացահայտված վնասների՝ սեփական կապիտալի վրա ազդեցության հնարավորինս նվազեցմանը: Բանկում ռիսկերի կառավարման հիմնական նպատակներն են՝ հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստների բացառումը կամ նվազագույնին հասցնելը, շահութաբերության, անվտանգության և վճարունակության գործակիցների ընդունելի հարաբերակցության

սահմանումը և պահպանումը:

Բանկում ռիսկերի կառավարման նպատակներին հասնելու համար նախատեսվում է հետևյալ խնդիրների լուծումը.

- Բանկի գործունեության ընթացքում առաջացող բոլոր հնարավոր ռիսկերի ժամանակին բացահայտում և դրանց դասակարգում,
- ռիսկերի առանձին տեսակների վրա ազդող գործոնների բացահայտում,
- առանձին ռիսկերի որակական և քանակական գնահատում,
- ռիսկերի ընդունելի սահմանաչափերի հաստատում,
- ռիսկերի կառավարման ներքին հսկողության ձևերի հաստատում,
- ռիսկերի կառավարման նպատակով համապատասխան միջոցառումների մշակում,
- մշակված միջոցառումների իրականացման ընթացքի վերահսկում:

Ռիսկերի կառավարման հիմնական մեթոդներ են.

- կանոնակարգումը,
- մոնիտորինգը,
- դիվերսիֆիկացումը,
- լիմիտավորումը,
- ռիսկերի փոխանցումը՝ հեջավորումը և ապահովագրումը,
- կորուստների ծածկման պահուստի ձևավորումը,
- սթրես սցենարների վերլուծությունը,
- ներքին հսկողության ապահովումը գործող ընթացակարգերի պահպանման միջոցով,
- հաշվետվությունների ձևերի տրամադրման պարբերականության սահմանումը:

Բանկի գործունեության բնույթից/առանձնահատկությունից ելնելով՝ գործունեությանն առնչվող ռիսկեր են համարվում իրացվելիության, վարկային, շուկայական, այդ թվում՝ տոկոսադրույքի, արժույթային, արժեթղթերի պորտֆելի ռիսկերը:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	30 սեպտեմբեր 2014	30 սեպտեմբեր 2013
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	407.60	405.29
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	513.49	546.82

3.«Ձուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

<u>Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	102,052	114,892
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	2,981,334	2,972,856
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	643,604	631,894
Տոկոսային եկամուտ «Ռ-Եպո» պայմանագրերից	136,073	165,390
Այլ տոկոսային եկամուտ	13,497	6,229
Ընդամենը	3,876,560	3,891,261

<u>Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից գրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	344,143	273,004
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային	1,246,080	939,430

ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց		
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	199,668	332,526
Տոկոսային ծախսեր «Ռ-Եպո» պայմանագրերի դիմաց	261,306	273,676
Այլ տոկոսային ծախսեր	4,784	4,247
Ընդամենը	2,055,981	1,822,883
<u>Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ</u>	1,820,579	2,068,378

4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դրամարկղային գործառնություններից	18,838	16,748
Հաշվարկային ծառայություններից	103,439	81,587
Երաշխիքներից, հոծարագերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	17,151	5,128
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	662	460
Վճարային քարտերի սպասարկումից	46,727	48,737
Այլ կոմիսիոն վճարներ	63,982	59,582
Ընդամենը	250,799	212,242

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	30,759	31,779
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	40,948	40,618
Երաշխիքների, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	5,441	
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	148	241
Այլ կոմիսիոն վճարներ*	255,108	161,072
Ընդամենը	332,404	233,710

<u>Ստացված գուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ</u>	(81,605)	(21,468)
---	-----------------	-----------------

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Եկամուտ շահաբաժիններից	98	-

5. «Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

<u>Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից պարտքային արժեթղթերից աժանցյալներից		- - -
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ		-
Ընդամենը		-

<u>Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից պարտքային արժեթղթերից աժանցյալներից	1,426 (24,014)	1,426 6,621
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	120,210	34,052
Ընդամենը	97,622	42,099

<u>Արտարժույթային գործառնություններից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	303,729	356,262

Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	99,394	(8,215)
Ընդամենը	403,123	348.047
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	500,745	390.146

6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	117,405	145,630
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	5,175	(1.123)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ		
Արտասովոր եկամուտներ (առկայության դեպքում)*		
Այլ եկամուտներ**	13,048	1,989
Ընդամենը	135,628	146.496

** Այլ եկամուտներում ներառված է բանկի վարչական շենքի՝ ՀՀ ԿԲ թույլտվությամբ, վարձակալության տրված տարածքի վարձավճարը:

7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

	30/09/14	30/09/13
Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված մասհանումներ	(3,181,237)	(1,779,980)
Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	3,058,675	1,627,547
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին	(122,562)	(152,433)

8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

<u>Ընդհանուր վարչական ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	616,074	519,240
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	-	-
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	1,292	1,199
Գործուղման ծախսեր	11,359	13,071
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	70,322	68,646
Ապահովագրության ծախսեր	2,599	8,406
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	7,777	8,309
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության	68,223	61,131

գծով ծախսեր		
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	26,850	9,780
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	68,126	65,315
Տրանսպորտային ծախսեր	8,373	8,020
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	14,225	14,937
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	14,917	19,103
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր		
Այլ վարչական ծախսեր**	8,221	15,421
Ընդամենը	918,358	812,578

9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

Այլ գործառնական ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	80	170
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	18,950	15,713
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	35,634	43,500
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	124,604	116,003
Կորուստներ նյութական ակտիվների արժեզրկումից	-	
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	30,063	21,797
Այլ ծախսեր***	6,902	6,777

Ընդամենը	216,233	203.960
----------	---------	---------

11. Հահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկ	108,664	108,567
Հետաձգված հարկ	103,829	189,745
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	212,493	298,312

8.23- Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% : ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Հազար ՀՀ դրամ	2013	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	30.09.14
Կուտակված ծախսեր և այլ պահուստներ	14,372	715	-	15,087
Վարձակալած հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների ամորտիզացիայի ճշգրտում	(234)	5,284	-	5,050
Այլ ակտիվների արժեզրկումից պահուստներ	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	-	-
Առևտրային արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	-	-
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	14,138	5,999	-	20,137
Վարկեր և փոխառություններ	(923)	(94,337)	-	(95,260)
Այլ ակտիվներ	(12,914)	(7,569)	-	(20,483)
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	(120,107)	-	(2,817)	(122,924)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(133,944)	(101,906)	(2,817)	(238,667)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/(պարտավորություն)	(119,806)	(95,907)	(2,817)	(218,530)

13. «Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում»

<u>Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Կանխիկ դրամական միջոցներ	5,448,390	5,610,302
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	193,860	330,054
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	2,023,340	9,083,447
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում*	72,500	292,500
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	7,738,090	15.316.303

* ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված գումարը իրենից ներկայացնում է **Ար.Քա** վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ **72,500 հազ. դրամ**:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, որոնք ներառվում են դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում.

	2014	2013 թ
Կանխիկ դրամական միջոցներ	5,642,250	5,940,356
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	2,023,340	9,083,447
Թղթակցային հաշիվներ	1,983,128	1,371,185
Ընդամենը	9,648,718	16.394.988

Ֆինանսական վիճակի մասին Ձև թիվ 7 միջանկյալ հաշվետվության Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտոր մասում արտացոլված **1.856 հազ. դրամը** հուշադրամի արժեք է:

14. «Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերում	99,179	10,643
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	1,497,699	754.187
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	386,250	606.355
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	1,983,128	1,371,185

Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ

ՀՀ ԿԲ-ում՝ վարկեր և ավանդներ ֆատկորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	-	-
ՀՀ բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	874,686	1,811,027
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	-	

ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում վարկեր և ավանդներ Ֆակտորինգ Ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	4,701	
Հաշվեգրված տոկոսներ	23,733	9,542
Ընդամենը	903,120	1.820.569
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)
Չուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	2,886,248	3.191.754

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ

ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝ վարկեր և ավանդներ Ֆակտորինգ Ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	3,862,333 83,404	2,025,791 54,557
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝ վարկեր և ավանդներ Ֆակտորինգ Ֆինանսական լիզինգ	-	-

ռեսյո (հետզման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեսյո (հետզման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	63,690 - 13,188	80.164 - 33,221
Հաշվեգրված տոկոսներ	9,302	5,420
Ընդամենը	4,031,917	2.199.153
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ սահանջների գծով հնարավոր կորուստների սպառնալիք (ծանոթ. 7)	(-)	(-)
Զուտ սահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,031,917	2.199.153

Զուտ սահանջներ բանկերի և Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,918,165	5.390.907
--	------------------	------------------

15. «Առևտրային նպատակով սահմանվող ֆինանսական ակտիվներ»

Պետական արժեթղթեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ զանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-

այլ		
ԲԲԲ- (Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲԲ- (Բաա3) -ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	-	-

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ				
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ		-		-

ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ				
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		-	-	
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր		-	-	

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		-	-	
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր		-	-	

Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր		-	-	
---	--	---	---	--

Առևտրային նպատակով պահվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների Հիփոթեկ Սպառողական վարկեր Այլ	-	-		
Ածանցյալ գործիքներ ֆյուչերս ֆորվարդ օպցիոն սվոպ այլ	-	-		
Ընդամենը	-	-		
Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-		

16. «Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածություններ»

Տրված վարկեր և այլ փոխառվածություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վարկեր, այդ թվում՝	33,296,494	29.315.661
ՀՀ Կառավարությանը տեղական ինքնակառավարման մարմիններին հիփոթեքային	2,246,503	1.864.824
Օվերդրաֆտ	20,659	96.684
Վարկային քարտեր	477,967	446.706
Ֆակտորինգ		

Ֆինանսական լիզինգ		
Հետգնման պայմանագրեր		
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ		
Այլ		
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	330,108	201.039
Ընդամենը վարկեր և այլ փոխառվածքություններ	34,125,228	30.060.090
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածքությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(348,825)	(313.792)
Ընդամենը զուտ վարկեր	33,776,403	29,746,298

<u>Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված չաշխատող (արժեզրկված) վարկերի և փոխառվածքությունների կառուցվածքը</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վարկեր և փոխառվածքություններ, որից	34,125,228	30.060.090
չաշխատող (արժեզրկված) վարկեր և փոխառվածքություններ, այդ թվում՝	973,259	26.850
արժեզրկված	4,232	2.354
Ընդամենը չաշխատող վարկեր	973,259	26.850
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածքությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(12,584)	(2.543)
Ընդամենը զուտ չաշխատող վարկեր	960,675	24.307

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների հետևյալ տիպերի.

<u>Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Բանկեր	874,686	1,811,027
Ֆինանսական կազմակերպություններ	-	-
Պետական ձեռնարկություններ	-	-
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում`	24,882,385	21.935.907
խոշոր ձեռնարկություններ	11,746,275	8,060,721
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	13,136,110	13.875.186
Ֆիզիկական անձինք	6,252,473	5,567,403
այդ թվում`		
• սպառողական վարկեր	3,542,686	3.274.349
• հիփոթեքային վարկեր	2,246,503	1.864.824
• վարկային քարտեր	463,284	428.230
Անհատ ձեռնարկատերեր	2,660,262	2,355,741
Հաշվեգրված տոկոսներ	353,841	210.581
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	35,023,647	31.880.659
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(348,825)	(313.791)
Ընդամենը զուտ վարկեր և փոխառություններ	34,674,822	31.566.868

Համախառն վարկային պորտֆելի (առանց հաշվի առնելու հնարավոր կորուստների պահուստի գումարը) վերլուծությունն ըստ հետևյալ վարկավորման ոլորտների.

<u>Տրամադրված վարկերի և փոխառվածությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը	Նախորդ ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	9,023,648	26.44	8,903,676	29.62
Գյուղատնտեսություն	83,433	0.24	100,816	0.34
Շինարարություն	3,148,800	9.23	3,846,204	12.80
Տրանսպորտ և կապ	1,741,278	5.10	1,671,340	5.56
Առևտուր	10,503,590	30.78	6,874,641	22.86
Սպառողական	4,066,810	11.92	3,751,854	12.48
Հիփոթեքային վարկեր	2,260,069	6.62	1,875,563	6.24
Սպասարկման ոլորտ	1,738,737	5.10	1,545,249	5.14
Այլ	1,558,863	4.57	1,490,747	4.96
Ընդամենը	34,125,228	100	30,060,090	100

Հաճախորդների գծով վարկային պորտֆելի աշխարհագրական վերլուծությունը: Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

<u>Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը	Նախորդ ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	33,919,788	99.40	29,846,626	99.29
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ				
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ	205,440	0.60	213,464	0.71
Ընդամենը	34,125,228	100	30,060,090	100

17. «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ»

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	7,705,933	6,102,076
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	60,101	-
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ		-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	7,766,034	6,102,076

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>Օուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ				
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ-» և բարձր		-		-

վարկանիշ ստացած թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	44,251	42.825
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	44,251	42.825

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
	-			
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	96,567		-	

Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	96,567	-
--	--------	---

<u>Վաճառքի համար մատչելի այլ ֆինանսական ակտիվներ</u>				
վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների Հիփոթեկ Սպառողական վարկեր Այլ	-	-		
Ընդամենը	-	-		

Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	7,906,852	6,144,901
--	-----------	-----------

*** Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների տոկոսներն կազմում են 211,564 հազ դրամ, որից**

ՀՀ պետական արժեթղթեր	208,359
Այլ երկրների պետական արժեթղթեր	942
Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	2,263

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները ըստ հետևյալ չափորոշիչների.

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
1. «Արմենիան Քարդ» ՓԲԸ	Քարտերի թողարկում և սպասարկում	ՀՀ	24.08.05թ.	12.143.1	2 %
2. «ԱԲՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ» ՓԲԸ	Հաճախորդների վարկարժանության տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	22.11.07թ.	32.108.0	5.9 %
Ընդամենը				44.251.1	7.9 %

18. «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ»

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	- -	- -
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ		
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ		

Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	-	-

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	<u>ցուցակվա ծ</u>	<u>թցուցակ- ված</u>	<u>ցուցակվա ծ</u>	<u>չցուցակ- ված</u>
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ-» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	-		-	
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	-		-	
Հաշվեգրված տոկոսներ	-		-	
Ընդամենը	-		-	

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	<u>Օուցակված</u>	<u>թցուցակ- ված</u>	<u>ցուցակվա ծ</u>	<u>թցուցակ- ված</u>
--	------------------	-------------------------	-----------------------	-------------------------

ԲԲԲ+/Բաա I/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	-	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների արժեզրկում (հնարավոր կորուստների պահուստ)	(-)	(-)

Ձուտ ներդրումներ մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներում	-	-
---	---	---

20. «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Հիմնական միջոցներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Հիմն. միջոցների գծով կապիտալ ներդրումներ	Վարձակ. հիմն. միջոցների գծով կապիտալ ներդ.	Ընդամենը
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2013թ.	1.934.803	287.891	96.830	516.408	-	110.358	2.946.290
Ավելացում	125.901	38.186	86	71.219		7.230	242.622
Դուրս գրում		(13.411)	(4.223)	(2.427)			(20.061)
Վերագնահատում*	-	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	--	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2013թ.	2,060,704	312,666	92,693	585,200	-	117,588	3,168,851
Ավելացում	80,943	88,314	41,734	24,769	16,890	13,431	266,081
Դուրս գրում		(6,617)	(28,638)	(-)	(16,714)	(13,431)	(65,400)
Վերագնահատում*							
Արժեզրկում							
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2014թ.	2,141,647	394,363	105,789	609,969	176	117,588	3,369,532

Կուտակված մաշվածություն

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2013թ.	462.495	177.583	85.917	307.342	-	50.831	1.084.168
Ավելացում	50.869	41.908	3.608	33.373		15.490	145.248
Դուրս գրում		(13.410)	(1.619)	(1.872)			(16.901)
Վերագնահատումից մաշվածության							

ճշգրտում							
Արժեզրկում							
Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2013թ.	513,364	206,081	87,906	338,843	-	66,321	1,212,515
Ավելացում	42,403	35,182	6,199	24,857		9,519	118,160
Դուրս գրում		(6,617)	(28,347)				(34,964)
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							
Արժեզրկում							
Մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2014թ.	555,767	234,646	65,758	363,700	-	75,840	1,295,711

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2013թ.	1.547.340	106.585	4.787	246.357	-	51.267	1.956.336
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2014թ.	1,585,880	159,717	40,031	246,269	176	41,748	2,073,821

Ոչ նյութական ակտիվներ

	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ. գծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
<u>Սկզբնական արժեք</u>						
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2013թ.	34.407	18.870	-	53.077	-	106.354
Ավելացում	1.231					1.231
Օտարում	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2013թ.	35,638	18,870	-	53,077	-	107,585
Ավելացում	-	745				745
Օտարում	-		-	-	-	-
Վերագնահատում*	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-

Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2014թ.	35,638	19,615	-	53,077	-	108,330

Կուտակված մաշվածություն

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2013թ.	27.993	3.946	-	38.050	-	69.989
Ավելացում	1.174	2.082	-	5.299	-	8.555
Ստարում	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2013թ.	29,167	6,028	-	43,349	-	78.544
Ավելացում	912	1,561	-	3,975	-	6,448
Օտարում						
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում						
Արժեզրկում						
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2014թ.	30,079	7,589	-	47,324	-	84,992

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

Նախորդ տարվա վերջում 31.12.2013թ.	6.471	12.842	-	9.728	-	29.041
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2014թ.	5,559	12,026	-	5,753	-	23,338

21. «Այլ ակտիվներ»

<u>Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	31,586	23,444
Ընդամենը	31,586	23,444
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)
«Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	31,586	23,444

<u>Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	393	18,920
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	2	-
Կանխավճարներ մատակարարներին	5,661	148
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոց. ապահովագրության վճարների գծով	99,335	7,179
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Ընդամենը	105,391	26.247
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(8,968)	(-)
Ընդամենը	96,423	26.247

Այլ ակտիվներ

Պահեստ	18,778	13,427
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ*	4,529,716	4,171,910
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	4,894	7,207
Այլ ակտիվներ	2,808	3,018
Ընդամենը	4,556,196	4.195.562

Ընդամենը այլ ակտիվներ	4,684,205	4.245.253
-----------------------	-----------	-----------

4,529,716 հազ. դրամը հանդիսանում է չմարված պարտավորության դիմաց բանկին անցած գրավի գումար

23.«Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերի	1.444	1.444
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի		
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	1.444	1.444
<u>Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ</u>		-
ՀՀ կենտրոնական բանկ վարկեր * ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	3,600,001 2,452,563	3,600,002 4,556,929
ՀՀ բանկեր վարկեր և ավանդներ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	1,200,000 2,343,970	811,278 498,298
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
վարկեր և ավանդներ		
ֆինանսական լիզինգ		

ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
այլ	-	
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
վարկեր և ավանդներ		
ֆինանսական լիզինգ		
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
այլ	154,800	3.935
Հաշվեգրված տոկոսներ	19,794	21.658
Ընդամենը	9,771,128	9.492.100

Ֆինանսական կազմակերպություններ

Ընթացիկ հաշիվներ	14,003	86,831
վարկեր և ավանդներ	274,453	315,456
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Պարտավորություններ ռեպո համաձայնագրերով ծեռք բերված արժեթղթերի գծով	-	-
այլ	11,173	248
Հաշվեգրված տոկոսներ	3,787	9,198
Ընդամենը	303,416	411.733

Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,075,988	9.905.277
---	-------------------	------------------

24.«Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ»

ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	-	-
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Վարկեր	860,961	984,043
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ*	37	28
Հաշվարկված տոկոսներ	18,934	3,236
Ընդամենը	879,932	987.307

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	2,254,282	6.555.262
Ժամկետային ավանդներ	809,692	579.568
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ		
Հաշվարկված տոկոսներ	8,243	2.955
Ընդամենը	3,072,217	7.137.785

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	16,623	50.018
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ		
Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	16,623	50.018

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	28,806	23.141
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	28,806	23.141

Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	-	-
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	-	-

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	2,947,111	2.321.816
Ժամկետային ավանդներ	15,026,708	13.765.852
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ	4,737	
Հաշվարկված տոկոսներ	186,433	150.108
Ընդամենը	18,164,989	16.237.776

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	789,456	287.960
Ժամկետային ավանդներ	2,366,512	1.426.612
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ		
Հաշվարկված տոկոսներ	48,960	13.808
Ընդամենը	3,204,928	1.728.380

Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	25,367,495	26.164.407
--	------------	------------

Հաճախորդների բոլոր ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

25. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային արժեթղթեր	5,134,347	4,056,400
Հաշվեգրված տոկոսներ	84,145	213,267

Հազար ՀՀ դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային արժեթղթեր	5,134,347	4,056,400
Հաշվեգրված տոկոսներ	84,145	213,267
Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր	5,218,492	4,269,667

26. «Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ»

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ածանցյալ գործիքներ՝ ֆյուչերս ֆորվարդ օպցիոն սվոպ այլ	-	-
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ		
Ընդամենը	-	-

27. «Վճարվելիք գումարներ»

<u>Վճարվելիք գումարներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Շահաբաժիններ	-	-

Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերով գծով	-	-
Ավանդների ապահովագրության գծով	10,415	8,239
Այլ	-	
Ընդամենը	10,415	8,239

29. «Այլ պարտավորություններ»

«Այլ պարտավորություններ»	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերով	-	-
Հաշվարկային պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	-	-
Այլ հաշվարկներ գծով	-	-

Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով՝

շահութահարկի գծով	-	51.355
ԱԱՀ-ի գծով	-	385
այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	13,612	75,662
սոց. ապահովագրության վճարումների գծով	-	-
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	67,883	70,436
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների	11,353	13,782

նկատմամբ		
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով		
Այլ պարտավորություններ*	63,803	98.861
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	156,651	310.481

* Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	58,076	60.150
Ավելացում		
Եկամտի ճանաչում	(1,556)	(2.074)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ	56,520	58,076

30. «Կանոնադրական կապիտալ»

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը 14.400.000 հազ. ՀՀ դրամ է:

Համաձայն Բանկի կանոնադրության, փայատիրական կապիտալը կազմված է թվով 14,400 փայամասերից՝ յուրաքանչյուրը 1,000,000 դրամ անվանական արժեքով:

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
--------------------------------------	---------------------------------------	---	--

Ռ-Դ ռեզիդենտ Պրոմեթեյ - Սիթի ՍՊԸ	7.196.400	49.975%	Հյուրանոցային բիզնես
ՀՀ ռեզիդենտ Զակնեֆտեգաստրոյ- Պրոմեթեյ ԲԲԸ	6.642.000	46.125 %	Գազատարերի և նավթամուղերի շինարարություն
Ռ-Դ ռեզիդենտ Գևորգյան Վազգեն	561.600	3.9 %	
Ընդամենը՝	14.400.000	100 %	

30.09.14թ -ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված փայամասեր չեն եղել:

Փայատերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

Բանկի փայատիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվում է փայատերերի կողմից ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել կապիտալը ՀՀ դրամով:

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ

օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ

օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված փայատիրական կապիտալի 5%-ի չափով:

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ-ի մասնակիցների տարեկան ժողովի որոշմամբ 2013թ. գործունեությամբ կուտակված զուտ շահույթից 895 մլն. դրամը վճարվել է մասնակիցներին՝ որպես շահաբաժին:

32. «Մեփական կապիտալի այլ տարրեր»

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Նախորդ տարվա վերջ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական
ակտիվների վերագնահատման պահուստներ

491,696

480,429

Հայաստանի Հանրապետության «Հաշվապահական հաշվառման օրենք»-ում կատարված փոփոխության համաձայն, 01.01.2009թ-ից Բանկը հաշվապահական հաշվառումը վարում է Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտներին համապատասխան, համաձայն որի, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման արդյունքը հաշվառվում է Կապիտալում :

	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
Զօգտագործված վարկային գծեր	954,371	841,390
Տրամադրված երաշխիքներ	133,753	272,379
Տրամադրված ակրեդիտիվներ		
Ընդամենը՝	1,088,124	1.113.769
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	-	-
	1,088,124	1.113.769

Բանկի իրավական և հարկային պարտավորությունները

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը կարգավորող օրենսդրական դաշտը աչքի է ընկնում հաճախակի կատարվող փոփոխություններով և լրացումներով: Վերջիններս երբեմն հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ: Շատ դեպքերում, այս կամ այն հարցում տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ ունեն տարբեր մեկնաբանություններ:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկի ղեկավարության գնահատմամբ Բանկը կորուստներ չի կրելու, հետևաբար Բանկի կողմից իրավական և հարկային պարտավորությունների գծով համապատասխան պահուստներ չեն ձևավորվել:

Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ, երաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում հաշվեկշռում:

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով – բանկը որպես վարձակալող

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կնքում է առևտրային վարձակալության պայմանագրեր մասնաճյուղերի, բանկոմատների համար տարածքներ վարձակալելու նպատակով:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների

կառուցվածքը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.2014
Մինչև 1 տարի	94,369
1-5 տարի	247,421
5 տարուց ավելի	0
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	341,790

Ապահովագրություն

Սկսած 2005թ. Բանկը հանդիսանում է ավանդների պարտադիր ապահովագրական համակարգի անդամ: Նշված համակարգը գործում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների և կանոնակարգվում է «Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին» օրենքով: Ապահովագրությունը մարում է Բանկի պարտավորությունները ֆիզիկական անձանց ավանդների գծով 4,000 հազար դրամ ընդհանուր գումարով (մինչև 2,000 հազար դրամ՝ արտարժույթով ավանդների դեպքում), Բանկի սննկացման և բանկային արտոնագրի հետ կանչման դեպքում:

Ծանոթագրություն 32. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

32. Վարկային ռիսկի վերլուծություն

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ, իր կողմից վարկային միջոցների տրամադրումը իրականացնում է համաձայն բանկում գործող ներքին կանոնակարգերի և ընթացակարգերին համաձայն:

Ներկայումս բանկի կողմից տեղաբաշխված վարկային միջոցների վերադարձելիությունը ապահովված է տարբեր իրացվելի և բարձր իրացվելի գրավի առարկաներով: Բանկում գրավադրված գրավի առարկաների գրավադրման գործընթացը, ինչպես նաև գրավի առարկայի ընտրությունը, գրավ/վարկ հարաբերակցությունը կարգավորվում է բանկի «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգով: Նշված կանոնակարգում արտացոլված է բանկում գրավադրվող գրավի առարկաների տեսակները, բացի այդ ներկայացված է գրավի առարկայի գրավադրման /իրացվելիության/ իրական արժեքի հաշվարկման սկզբունքները:

Ստորև ներկայացվում է գրավի առարկաների տեսակները՝

- Անշարժ և շարժական գույք
- Ապրանքանյութական պաշարներ /շրջանառու միջոցներ/
- Պետական և ոչ պետական /անվանական/ արժեթղթեր

- Ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորներ
- Ոսկյա իրեր /թանկարժեք քարեր և մետաղներ, ոսկու ջարդոններ/
- Դրամական միջոցներ
- Երաշխիքներ
- Դրամական հոսքեր

Հարկավոր է նշել, որ վարկային ռիսկը զսպելու նպատակով բանկում կանոնակարգված է գրավ/վարկ հարաբերակցության սահմանաչափը, որը տատանվում է տարբեր գրավի առարկաների գրավադրման ժամանակ: Սակայն այդ սահմանաչափերի ընտրությունը բավականին արդիական է, քանի որ այն բավականին մեծ նշանակություն ունի վարկային ռիսկի զսպման ժամանակ:

Ներկայումս նշեք, որ բանկում գրավադրվող գրավի առարկաները, որոնք իրենից ներկայացնում են անշարժ, կամ շարժական գույք /բացառությամբ ավտոսրահների կողմից վաճառվող ավտոմեքենաները, որոնք հանդես են գալիս որպես գրավի առարկաներ ավտոմեքենայի առուվաճառքի ժամանակ/, պարտադիր գնահատվում և վերագնահատվում են անկախ գնահատող լիցենզավորված կազմակերպության կողմից, որի հետ բանկը տվյալ պահին համագործակցում է : Ըստ գնահատող կազմակերպության կողմից տրված գնահատման վերլուծության, որտեղ արտացոլված է ինչպես տվյալ գույքի շուկայական արժեքը, այնպես և գրավադրման արժեքը, բանկը կարողանում է ճիշտ որոշում կայացնել տվյալ գույքի իրական իրացվելի արժեքի վերաբերյալ, որը հաճախ իրենից ներկայացնում է նույն գնահատման վերլուծության մեջ արտացոլված գրավադրման արժեքը: Բոլոր վերը նշված գրավի առարկաները նույնպես ունեն իրենց գնահատման սկզբունքը, որը ամրագրված է «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգում: Նշենք նաև որ ներկա դրությամբ բանկի վարկային պորտֆելը ապահովված է բոլոր բանկի կողմից ընդունված գրավի առարկաներով, իսկ սահմանաչափերը համապատասխանում են ընդունված գրավ/վարկ հարաբերակցության սահմանաչափերին:

Բանկը, մասնավորապես «վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչությունը», չափազանց կարևոր է գտնում վերահսկել բանկի կողմից տրամադրված վարկային միջոցների նպատակային օգտագործումը, ինչպես նաև իր վարկառուների պարբերաբար մոնիտորինգների անցկացումը, քանի որ այս գործընթացները սերտ կապված են վարկի վերադարձելիության հետ և հանդիսանում են վարկային ռիսկի զսպման մեխանիզմներից մեկը: Հարկավոր է նշել, որ իրականացվող մոնիտորինգների ժամանակ ուսումնասիրվում և ստուգվում է բանկում գրավադրված, սակայն գրավատուի մոտ գտնվող գրավի առարկայի վիճակը, ինչպես նաև տրամադրված վարկերի օգտագործման նպատակը, վարկառուի ընթացիկ ֆինանսական վիճակը: Ստուգվում է նաև վարկառուի ընթացիկ դեբիտորական և կրեդիտորական պարտավորությունների ի հայտ գալը, գումարների մեծությունները և առաջացման աղբյուրները և մարման ժամանակահատվածը, վարկառուի ակտիվների և պարտավորությունների սահմանային հարաբերակցությունը, դրամական միջոցների առկայությունը դրամարկղում և հաշվարկային հաշիվների վրա, իր հիմնական մատակարարների և սպառողների տվյալները, առկա փախառությունների մեծությունները, առկա վակայն գումարների մնացորդները, ամսեկան մարումների մեծությունները, վերջնական մարման ժամանակահատվածները և այլն:

Բացի այդ մինչ վարկային միջոցների տրամադրումը իրականացվում է ցանկացած պոտենցիալ վարկառուի վարկունակության գնահատումը, որի վերլուծությունը նույն պես կանոնակարգված է բանկում առանձին ընթացակարգերով, մասնավորապես՝ «Ֆիզիկական և իրավաբանական անձնանց վարկունակության գնահատման» կանոնակարգերով: Նշենք, որ այդ կանոնակարգերում բանկի կողմից մշակվել են տնտեսական բանաձևեր, որոնք օգնում են ռեալ բացահայտել տվյալ վարկառուի վարկունակությունը, որոնցից կարելի է օրինակ նշել, վարկառուի ամսեկան մարումների մեծությունը իր ընդհանուր ամեկան եկամուտի /հասույթի/ մեծության մեջ, կամ օրինակ իր ընդհանուր ակտիվների հարաբերակացությունը իր ընդհանուր պարտավորությունների մեջ ներառյալ նոր տրամադրվող վարկային միջոցները, ինչպես նաև հաշվարկվում է իր շրջանառու միջոցների շրջանառելիությունը ամսեկան կտրվածքով, որը նույնպես հնարավորություն է տալիս պատկերացում ստեղծել ապագա վարկառուի առևտրային գործունեության մասին:

Մեծ և առանձնակի ուշադրություն է տրվում այն շարժական գույք գրավի առարկաների որոնք գրավադրված են բանկում, մասնավորապես հոսքագծերի, մեքենասարքավորումների, կամ շրջանառու միջոցների մասով: Այս գրավի առարկաները մշտապես գտնվում են բանկի կողմից վերահսկողության տակ և դրանց վիճակի ստուգումը իրականացվում է բանկի կողմից ավելի կարճ ժամանակահատվածում, համաձայն բանկում սահմանված «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգի:

Ներքին որոշ ռիսկերը զսպելու նպատակով բանկում առկա վակային բոլոր գործերը համարակալվում են և վարվում է առանձին փաստաթղթերի գույքգրման ցուցակ, յուրաքանչյուր վարկային գործի համար առանձին, ինչը հնարավորություն է տալիս բացառել այս, կամ այն փաստաթղթի կորուստը տվյալ վարկային գործից:

Բանկի «Վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության» կազմից վարվում է առանձին մի քանի մատյաններ, մասնավորապես վարկային հայտերի ընդունման, մարված վարկային գործերի համարակալման և այլն, որոնք հեշտացնում են վարկային գործընթացը:

Հարկավոր է նշել, որ բանկը նաև մեծ կարևորություն է տալիս գրավի առարկայի ապահովագրմանը, մասնավորապես կանոնակարգելով այն իր «Գրավի քաղաքականության» կանոնակրագով:

Բանկը «Վարկային քաղաքականության» իրականացման շրջանակներում վարկային ռիսկերի զսպման նպատակով Վարկառու-Գրավատուից (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուից (եթե տարբեր անձինք են) պահանջում է վարկային միջոցների լրացուցիչ ապահովության (վերադարձելիության) միջոցների (գրավի առարկաների)՝ մասնավորապես ավտոմեքենաների և բնակելի անշարժ գույքի գրավի (ըստ Վարկային միջոցների տրամադրման և մարման կանոնակարգի) ապահովագրում, սույն քաղաքականության 4.2 և 4.3 ենթակետերով ամրագրված կարգով:

Ապահովագրումը իրականացվում է առնվազն մեկ տարի ժամկետով, վարկային պայմանագրով ամրագրված վարկի գումարի չափով (կամ հաճախորդի ցանկությամբ գրավի առարկաների ամբողջ արժեքի չափով) ապահովագրական պոլիսի հետագա երկարաձգման պարտադիր պայմանով առնվազն տարին մեկ անգամ, վարկային պայմանագրով ամրագրված վարկի մարման ամբողջ ժամանակահատվածում:

Առաջնորդվելով «Բանկերի և Բանկային գործունեության օրենքի» 34 հոդվածի 3 կետով, բանկը գրավի առարկաների գնահատման, վերագնահատման և ապահովագրության նպատակով համագործակցում է ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների հետ:

ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների հետ համագործակցության ընտրությունը կատարվում է առաջնորդվելով մի շարք օբյեկտիվ չափանիշներից՝

- ա) կազմակերպությունները պետք է ունենան տվյալ ոլորտում առնվազն երեք տարվա գործունեության փորձ,
- բ) ռեյկինգավորված լինեն ռեյտինգ իրականացնող անկախ ընկերության կողմից,
- գ) ընդգրկված լինեն առաջին հիմն ռեյկինգավորված կազմակերպությունների շարքում՝ հետևյալ չափանիշներով՝

- ընդհանուր ակտիվներով,
- սեփական կապիտալով,
- ընդհանուր պասիվներով,
- զուտ շահույթով (կան վնասով),
- ապահովագրական փոխհատուցումով,
- վերաապահովագրողի ռեյկինգով (հեղինակությամբ):

Բացի նշված պարտադիր հիմնական օբյեկտիվ պահանջներից, բանկը ուսումնասիրության և վերլուծության կարող է ենթարկել նաև կազմակերպությունների ընդհանուր ակտիվները և պարտավորությունները, սեփական կապիտալի մեծությունը, տարեկան հասույթը, ինչպես նաև կազմակերպությունների կողմից մատուցվող գնահատման և ապահովագրման պրոդուկտները, դրանց գծով սակագների մեծությունները և այլն: Գնահատող կազմակերպությունների կողմից իրականացվող գնահատման գործընթացը պետք է ներառի գնահատման մեթոդների մի քանի մոտեցումներ, կատարվի կոնկրետ հաշվարկների միջոցով, տրվող հաշվետվությունների մեջ ընդգրկված լինի ինչպես գնահատվող գրավի առարկայի շուկայական արժեքի հաշվարկը, այնպես և գրավադրման (իրացման անհրաժեշտության դեպքում իրացվելի) արժեքները:

Բանկը առաջնորդվելով Բանկի «Վարկային քաղաքականությունով», Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով վարկային ռիսկերի զսպման նպատակով կատարում է Բանկում գրավադրված և գրավատուի տիրապետության տակ գտնվող գրավի առարկայի վերահսկում՝ սահմանելով հետևյալ պարբերականությունը՝

Անշարժ գույքը (բնակելի, հասարակական, արտադրական, գյուղատնտեսական նշանակության շենքերը, շինությունները, հողատարածքները) յուրաքանչյուր վերագնահատման ժամանակ (առնվազն տարին մեկ անգամ) ենթարկվում է վերահսկման ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների կողմից: Վերահսկման արդյունքները արտացոլվում են ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և

ապահովագրական ընկերությունների կողմից տրամադրված գնահատման հաշվետվության մեջ: Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում շենքերի, շինությունների տեխնիկական վիճակը, բնակարանների և առանձնատների գծով կատարված շինարարական և վերանորոգման աշխատանքների աստիճանը (հիփոթեքային վարկավորման դեպքում):

Շարժական գույքը (հոսքագծերը, տեխնոլոգիական սարքավորումները, հաստոցները, մեքենա-սարքավորումները) ենթակա է վերահսկման Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով ամրագրված պարտադիր մոնիտորինգ այցերի ժամանակացույցով (առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ): Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում հոսքագծերի, տեխնոլոգիական սարքավորումների, հաստոցների, մեքենա-սարքավորումների տեխնիկական վիճակը, դրանց առկայությունը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Ոչ պետական բաց բաժնետիրական /փակ բաժնետիրական/ ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթերը ենթակա չեն վերահսկման այն դեպքում, երբ արժեթղթերը գտնվում են Բանկի տիրապետության ներքո, իսկ եթե գտնվում են Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) տիրապետության ներքո, վերահսկումը իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական Դեպոզիտարիան՝ տրամադրելով Բանկին տեղեկանք արգելադրման վերաբերյալ և քաղվածք:

Պետական արժեթղթերի (կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության, երկարաժամկետ), այդ թվում նաև դատական ակտերի հիման վրա ստացված մուրհակների վերահսկումը իրականացվում է ՀՀ ԿԲ-ի միջոցով (պետական արժեթղթերը (կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության, երկարաժամկետ), այդ թվում նաև դատական ակտերի հիման վրա ստացված մուրհակները մուտքագրվում են Բանկի՝ գրավադրված արժեթղթերի դեպո հաշվին) և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից Բանկին տրամադրվում է քաղվածք՝ գրավադրված արժեթղթերի վերաբերյալ: Շրջանառու միջոցների (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գրավադրման դեպքում վերահսկումը իրականացվում է հետևյալ կերպ՝ եթե շրջանառու միջոցները (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գտնվում են Բանկի տիրապետության տակ, ապա վերահսկման անհրաժեշտություն չի առաջանում: Եթե շրջանառու միջոցները (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գտնվում են Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) տիրապետության տակ, ապա վերահսկումը իրականացվում է Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով ամրագրված պարտադիր մոնիտորինգ այցերի ժամանակացույցով (առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ): Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում շրջանառու միջոցների (հումքի, պաշարների, նյութերի, պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների) առկայությունը, դրանց տեխնիկական վիճակը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Ավտոմեքենաների (մարդատար և բեռնատար) գրավադրման դեպքում վերահսկումը իրականացվում է վեց ամիսը մեկ անգամ՝ Վարկային պայմանագրով սահմանված մարումների իրականացման ժամանակացույցի համաձայն Վարկառուի Բանկ ներկայանալու ժամանակ: Վերահսկման ընթացքում

ուսումնասիրության է ենթարկվում ավտոմեքենայի առկայությունը, տեխնիկական վիճակը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Գրավադրված՝ ոսկյա զարդերի, թանկարժեք քարերի, ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորների, թանկարժեք այլ մետաղների, նրանց ջարդոնների նկատմամբ վերահսկողություն չի իրականացվում:

Հաշվարկային կամ ավանդային հաշվի միջոցների գրավադրման դեպքում վերահսկողության անհրաժեշտություն չի առաջանում, քանի որ նշված միջոցները սառեցվում են մինչև պարտավորությունների մարումը:

Բանկում վարկային ռիսկի կառավարումը կատարվում է համաձայն «Վարկային ռիսկի կառավարման» դրույթների և Բանկի Խորհուրդի կողմից հաստատված վարկային քաղաքականության, վարկային գործառույթի իրականացումը, վերահսկողությունը և կարգավորումը սահմանող և կանոնակարգող համապատասխան կարգերի:

Վարկային ռիսկի կառավարումը ենթադրում է՝

- վարկային քաղաքականության մշակում,
- վարկավորման գործընթացի կանոնակարգում,
- վարկային պորտֆելի կառավարում,
- վարկային գործընթացների կառավարում,
- չաշխատող վարկային պորտֆելի կառավարում,
- վարկային ռիսկի սահմանափակման միջոցառումների մշակում,
- հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստների ձևավորում:

Վարկային ռիսկի կառավարումը իրենից ներկայացնում է որոշակի գործողությունների հերթականություն, որը կարելի է բաժանել հետևյալ փուլերի.

- վարկային ռիսկի բացահայտում,
- վարկային ռիսկի քանակական գնահատում,
- ռիսկի ընդունման ռազմավարություն,
- ռիսկի վերահսկում,
- վարկային ռիսկերի զսպման և նվազեցման մեթոդների ընտրություն,
- ռիսկերի մոնիտորինգ,
- ռիսկի մակարդակի վերահսկում:

Վարկային ռիսկի կառավարման փուլերի առանձնահատկությունները ըստ առանձին վարկառուների և պորտֆելի ներկայացված են ստորև բերված

Աղյուսակում.

Վարկային ռիսկի կառավարման փուլեր	Վարկային ռիսկի կառավարման փուլերի առանձնահատկությունները ըստ	
	առանձին վարկառուի	պորտֆելի
Վարկային ռիսկի բացահայտում	Ռիսկը արտահայտվում է հնարավոր պատճառներով փոխառուի պարտավորությունների չկատարման մեջ	Ռիսկը արտահայտվում է փոխառուների կողմից պարտավորությունների չկատարման հետևանքների մեջ
Վարկային ռիսկի քանակական գնահատում	Փոխառուի վարկունակության գնահատում, որը բաժանվում է 2 փուլի. Փոխառուի վարկային վարկանիշի որոշում Հնարավոր կորուստների գնահատում	Վարկառուների դասակարգումը ըստ ռիսկի դասերի հնարավոր կորուստների հաշվարկի համար. 1. Ըստ վարկային ռիսկի մակարդակի 2. Ըստ փոխկապակցվածության (նույն ճյուղի, նույն մարզի, բանկի հետ փոխկապակցված և այլ) 3. Հնարավոր կորուստների գնահատում
Որոշման ընդունում	Հաշվի են առնվում վարկային ռիսկի քանակական գնահատականները	Հաշվի են առնվում վարկային ռիսկի քանակական գնահատականները

Ռիսկի վերահսկում	Վարկային ռիսկի նվազեցման հետևյալ մեթոդներից ընտրություն վարկառուների վարկի մարման պատրաստականության և ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվության հաթիաթում, վարկառուների հետ սերտ համագործակցում, վարկառուի պատրաստականության և ֆինանսական հնարավորությունների մակարդակների բարձրացում	Վարկային ռիսկի նվազեցման հետևյալ մեթոդներից ընտրություն Դիվերսիֆիկացիա հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստների ձևավորում, լիմիտների սահմանում ըստ ճյուղային, տարածքային, ծավալային և այլ կենտրոնացումների
Ռիսկերի մոնիտորինգ.	Վարկառուի գործունեության անընդհատ մոնիտորինգ համաձայն Հավելված 1-ի (կցվում է), վարկային ռիսկի մակարդակի փոփոխման նպատակով	Վարկային պորտֆելի գնահատում ընթացիկ արժեքով, վարկային ռիսկերի կրիտիկական մակարդակներին մոտենալու առումով Վարկերի որակի վերլուծություն Վարկային քաղաքականության իրականացման վերահսկում, Գործող օրենսդրության համապատասխանության մոնիտորինգ

Բանկում վարկային ռիսկի կառավարման իրավասու մարմիններ են հանդիսանում Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը, Վարկային կոմիտեն, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչությունը, Բանկի բոլոր տարածքային ստորաբաժանումները, ռիսկերի կառավարման մենեջերը, ներքին հսկողության մարմինները:

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության սեգմենտների և ռիսկայնության կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Աղյուսակում ներառված չեն հաշվեգրված տոկոսները, տույժերն ու տուգանքներն.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային			
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր և փոխառվածություններ , այդ թվում՝	32,931,954	3,622	899,326	24
1. Արդյունաբերություն	8,983,542	104		
2. Գյուղատնտեսություն	82,940	6		
3. Շինարարություն	2,884,327	49	227,470	1
4. Տրանսպորտ և կապ	1,677,073	33		
5. Առևտուր	9,968,193	328	451,182	6
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	1,582,256	55	137,677	1
7. Ֆինանսական հատված	-	-		
8. Սպառողական* այդ թվում՝	3,956,397	2,804	82,997	16
8.1 անշարժ գույքի գրավով	1,575,026	411	74,739	9
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	1,100,721	152		
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	3,797,226	243		
Դեբիտորական պարտքեր	5,120,548	168		

Ինվեստիցիոն արժեքներ	44,251			
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	1,088,122	512	-	
երաշխիքներ	133,753	10	-	
ակրեդիտիվներ				

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային			
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր, այդ թվում՝	29,859,407	3,882	25,120	6
1. Արդյունաբերություն	8,854,703	81		
2. Գյուղատնտեսություն	100,240	6		
3. Շինարարություն	3,800,303	46	20,542	1
4. Տրանսպորտ և կապ	1,654,841	35		
5. Առևտուր	6,834,109	299		
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	1,538,108	49		
7. Ֆինանսական հատված				
8. Մպառողական վարկեր, այդ թվում՝	3,729,663	3158	4,578	5

8.1 անշարժ գույքի գրավով	1,135,483	341	2,265	2
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	996,495	137	443	1
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	3,347,440	208		
Դեբիտորական պարտքեր	2,598,030	195		
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	44,251			
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝ երաշխիքներ ակրեդիտիվներ	1,113,771 272,379	547 23	-	

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Արժեզրկված ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	32,931,954	3,622	899,326	24
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	32,725,195	3,617	899,326	24
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)՝				
1. Ռուսաստան	6,759	4		
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)				
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	200,000	1		

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Արժեզրկված ակտիվներ	
	Մտանդարտ/ Ոչ ռիսկային գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում`	29,859,407	3,882	25,120	6
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	29,648,299	3,879	25,120	6
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների) `				
1.Ռուսաստան	11,108	2		
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)				
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	200,000	1		

Բանկը հաստատել է վարկային ակտիվների արժեքի չափման արժեզրկման կորստի գնահատման և պահուստի ձևավորման նոր կարգ : Համաձայն որի և կատարվել է 30.09.14թ-ի բանկի պահուստների ձևավորումը :

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկը առաջանում է շուկայական տոկոսադրույքների, գների, փոխարժեքների ոչ բարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում: Շուկայական ռիսկն իրենից ներկայացնում է արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գների փոփոխության հետ կապված ռիսկերի հանրագումար: Բանկը առանձնահատուկ ուշադրություն է ներկայացնում արտարժույթային և տոկոսային ռիսկերին, որոնք իրական վտանգ կարող են ներկայացնել բանկին:

Արտարժույթի ռիսկ - Արտարժույթային ռիսկը պայմանավորված է ապագայում արտարժույթի փոխարժեքի շարժման անորոշությունից, այսինքն ազգային արժույթի գնի հարաբերակցությունից այլ արտարժույթների նկատմամբ: Արտարժույթային ռիսկ կարող է առաջանալ, երբ արտարժույթային դիրքը (արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների միջև տարբերությունն է՝ հաշվի առած հետհաշվեկշռային անավարտ գործարքների (սփոթ, սվոպ, ֆորվարդ և ֆյուչերսային) նկատմամբ պահանջները և պարտավորությունները) բաց է:

Արտարժույթային ռիսկի կառավարման գործընթացը ներառում է՝ արտարժույթային շուկայի ուսումնասիրման, արտարժույթային ռիսկի կանխատեսման, արտարժույթային ռիսկի գնահատման՝ ռիսկի հնարավոր չափերի և հետևանքների որոշման, արտարժույթային ռիսկի հետ կապված կորուստների կանխարգելման և նվազեցման փուլերը, որոնք սահմանված են բանկի ներքին ընթացակարգերով:

Արժույթային ռիսկերը զսպման նպատակով, Բանկը սահմանել է արժույթային բաց դիրքերի սահմանաչափեր ըստ առանձին արժույթների, որոնք վերահսկվում են օրական կտրվածքով: Բանկի արտարժույթային դիրքերի նորմատիվի առավելագույն չափը սահմանված է.

ա. յուրաքանչյուր արտարժույթի երկար դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև՝ 7 տոկոս,

բ. բոլոր արտարժույթների երկար դիրքերի հանրագումարի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև՝ 10 տոկոս:

Անվանում	Ներքին սահմանաչափ	31/12/13/թ	
		31/12/13/թ	30/09/14 թ
ԱՄՆ դոլար	7%	1.10%	0.23%
Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ	7%	0.04%	0.08%
Եվրո	7%	0.00%	0.00%

Ռուս.ռուբլի	7%	-0.04%	-0.01%
Կանադական դոլար	7%	0.01%	0.05%
Շվեցարական ֆրանկ	7%	0.00%	0.04%

Յուրաքանչյուր օր իրականացվում է արտարժույթների փոխարժեքների հետևանքով արտարժույթահն ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ յուրաքանչյուր արտարժույթի գծով: Արտարժույթային ռիսկի գնահատումը կատարվում է նաև ստանդարտ մեթոդաբանությամբ ըստ (ՀՀ ԿԲ-ի Կանոնակարգ 2-ի): Ինչպես նաև, պարբերաբար իրականացվում է հնարավոր կորուստների գնահատում սթրես տեստերի միջոցով:

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

Հաշվետու ժամանակաշրջան.

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ *	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲում	2720081	2626970	2391039	7738090
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	4772643	1804640	340882	6918165
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	13709091	20067312		33776403
Վաճառքի համար մատչելի ֆին ակտիվներ	7750183	156669		7906852
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին ակտիվներ				
Այլ	6755364	20798	7058	6783220
Ընդամենը ակտիվներ	35707362	24676389	2738979	63122730
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	9758919	162266	154803	10075988
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	3825760	21402566	139169	25367495

Այլ պարտավորություններ	385075	5218777	236	5604088
Ընդամենը պարտավորություններ	13969754	26783609	294208	41047571
Զուտ դիրք	21737608	(2107220)	2444771	22075159

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ *	II խմբի արտարժույթ **	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲում	5148205	9252927	915171	15316303
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	3036630	2173912	180365	5390907
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	14493790	15252509		29746299
Վաճառքի համար մատչելի ֆին ակտիվներ	6146327			6146327
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին ակտիվներ				
Այլ	6171130	36421	23583	6231134
Ընդամենը ակտիվներ	34996082	26715769	1119119	62830970
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	8915044	990233		9905277
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	3866028	22200495	97884	26164407
Այլ պարտավորություններ	437040	4270907	246	4708193
Ընդամենը պարտավորություններ	13218112	27461635	98130	40777877
Զուտ դիրք	21777970	(745866)	1020989	22053093

* «I խմբի արտարժույթի» կազմը ՄԴՌ-ը ՄԴՌ-ի զամբյուղի մեջ մտնող արտարժույթներինը շվեյցարական ֆրանկը կանադական դոլարը շվեդական կրոնը դանիական կրոնը ավստրալիական դոլարը և բանկային ոսկին (ՄԴՌ-ի զամբյուղի մեջ մտնում են ԱՄՆ-ի դոլարը Եվրոն ճապոնական իենը և անգլիական ֆունտ ստեռլինգը) :

** «II խմբի արտարժույթի» կազմը այլ արտարժույթներ :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը այն ներկա կամ ապագա հավանականությունն է որ տոկոսադրույքի մակարդակի անբարենպաստ փոփոխությունը կարող է բացասական հետևանք ունենալ բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա:

Տարբերակում են տոկոսադրույքի ռիսկի չորս տեսակ

- բազիսային ռիսկ
- եկամտաբերության կորի ռիսկ
- օպցիոնի (ընտրության) ռիսկ
- ժամկետայնության ճեղքվածքի ռիսկ:

Բազիսային ռիսկը կապված է տարբեր տեսակի տոկոսադրույքների ապագա փոփոխությունների հետ: Բազիսային ռիսկը հիմնականում ի հայտ է գալիս երբ փոփոխվող տոկոսադրույքներով ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցները կապված են տարբեր բազիսային տոկոսադրույքների հետ՝ որոնց միջև կատարյալ կորելյացիոն կապ գոյություն չունի:

Եկամտաբերության կորի ռիսկն առաջանում է երբ կորի փոփոխության հետևանքով (տարբեր մարման ժամկետայնությամբ տեղաբաշխված և ներգրավված միջոցների տոկոսադրույքների փոփոխություն՝ կապված մարման ժամկետայնությունից օրինակ երկարաժամկետ պետական պարտատոմսերի տոկոսադրույքներն աճում են իսկ կարճաժամկետինը՝ նվազում) բանկի կապիտալի տնտեսական արժեքը և/կամ շահույթը բացասական ազդեցություն են կրում:

Օպցիոնի (ընտրության) ռիսկն առաջանում է երբ բանկը կամ բանկի հաճախորդն ունենում են ֆինանսական գործիքից ստացվող դրամական հոսքերի մակարդակը և/կամ ժամանակը փոփոխելու իրավունք բայց ոչ պարտավորություն: Օպցիոնի ռիսկ են պարունակում վարկերի գծով կանխավճարման իրավունքը ավանդների վաղաժամկետ դուրսբերումը վարկերի տոկոսադրույքների վերին սահմանը:

Ժամկետայնության ճեղքվածքի ռիսկն առաջանում է երբ բանկը միջոցներ է ներգրավում և տեղաբաշխում միևնույն բազիսային տոկոսադրույքներով սակայն որոշ ժամանակային ճեղքվածքով ըստ որի բանկի ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցները համաձայնեցված չեն ըստ մարման կամ տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների:

Տոկոսադրույքի փոփոխության հետևանքով բանկի սպասվող հավանական կորուստները կամ օգուտները գնահատում են ամենատարբեր մոդելներով որոնցից կարևորվում են

– տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի կամ տոկոսադրույքների վերանայման մոդել (այսուհետ GAP մոդել)

– դյուրացիայի մոդել:

GAP մոդելը թույլ է տալիս ստանալ տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը բանկի սպասվող զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

Դյուրացիայի մոդելը ցույց է տալիս տոկոսադրույքի փոփոխության արդյունքում կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը՝ հաշվի առնելով ներգրավված պարտավորությունների և տեղաբաշխված ակտիվների ժամկետայնության անհամապատասխանությունը:

GAP մոդելով վերլուծության արդյունքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա: Տոկոսադրույքի ռիսկը գնահատելու համար տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն պարտավորությունները հանվում են ակտիվներից՝ յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի ճեղքվածքը (GAP) հաշվարկելու համար

$$GAP = RSA - RSL \tag{1}$$

որտեղ
RSA տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվներն են
RSL տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորու քյուններն են
GAP տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերությունն է:
Ճեղքվածքը կարող է լինել գրոյական բացասական և դրական: Բացասական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների աճը կբերի զուտ տոկոսային եկամտի նվազման: Ի հակադրություն վերջինիս դրական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների նվազումը կբերի զուտ տոկոսային եկամտի նվազման:

Սույն մեթոդիկայի հաշվարկում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները

- ❖ դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ այսինքն մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքով
- ❖ տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում
- ❖ տարբեր մարման ժամանկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով այսինքն տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Հաշվարկի արդյունքում գնահատվում է տոկոսադրույքերի փոփոխության ազդեցությունը առաջիկա եռամսյակի ընթացքում ստացվելիք զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

$$\Delta NII = \sum GAP_t * \Delta R * K \tag{2}$$

որտեղ
 ΔNII զուտ տոկոսային եկամտի փոփոխությունն է երեք ամսվա ընթացքում
 GAP_t – t ժամանակաշրջանի ճեղքվածքն է
 ΔR – տոկոսադրույքի ենթադրվող տարեկան փոփոխությունն է
 $K = (90t) / 365$

Վերոնշյալ սահմանափակող ենթադրություններից ելնելով մպատակահարմար է տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա հաշվարկել առաջիկա երեք ամիսների համար:

Սույն մեթոդաբանությունում տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կազմում չեն ընդգրկվում ցպահանջ ակտիվները և պարտավորությունները քանի որ վերջիններիս ցածր եկամտաբերության / ծախսատարության պատճառով դրանց տոկոսադրույքների էական փոփոխություններ չեն ենթադրվում:

Հաշվարկման տվյալների աղբյուր է հանդիսանում «Բանկերի հաշվետվությունները դրանց ներկայացումը և հրապարակումը» Կանոնակարգ 3ով սահմանված ձև թիվ 9 հաշվետվությունը:

Հաշվարկում յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի համար տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն պարտավորությունները գտվում են ակտիվներից այսպես վերցվում է «մինչև 30 օր» «31ից 60 օր» և «61ից 90 օր» մարման ժամկետայնություն ունեցող «Փոփոխվող տոկոսադրույքներով» և «Ֆիքսված տոկոսադրույքներով» ակտիվների և պարտավորությունների հանրագումարների տարբերությունը: Ստացված տվյալները տեղադրելով բանաձև (2)–ի մեջ հաշվարկվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա

$$\Delta NII = (GAP15*75/365+ GAP45*45/365+ GAP75*15/365) * \Delta R \qquad (3)$$

GAP մոդելի հիման վրա կատարվում է նաև տոկոսադրույքի նկատմամբ բանկի զգայունության վերլուծություն որն ի տարբերություն վերը ներկայացված մոդելի ընդգրկում է նաև անտոկոս և ցպահանջ ակտիվներն ու պարտավորությունները:

Համաձայն այս վերլուծության GAPի հաշվարկում ընդգրկվում է «ցպահանջ» «մինչև 30 օր» «31ից 60 օր» և «61ից 90 օր» մարման ժամկետայնություն ունեցող «Փոփոխվող տոկոսադրույքներով» «Ֆիքսված տոկոսադրույքներով» և «Անտոկոս» ակտիվները և պարտավորությունները: Նշված ժամկետայնությամբ ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերվում է ակտիվներին (սովորաբար կոչվում է ճեղքվածքի հարաբերակցություն GAP/ASSETS) ինչը ցույց է տալիս տոկոսադրույքի ռիսկի ազդեցության ուղղությունը (դրական կամ բացասական GAP) և ռիսկի նկատմամբ զգայունության աստիճանը (ճեղքվածքը ակտիվների որ տոկոսն է կազմում): Դրական կումուլյատիվ ճեղքվածքը վկայում է որ կարճաժամկետ հատվածում (երեք ամսվա ընթացքում) բանկը ունի ազատ դրամական միջոցներ որոնք կարող է տեղաբաշխել եկամտաբեր ակտիվների մեջ՝ չառաջացնելով իրացվելիության հիմնախնդիր: Հետևաբար դրական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների բարձրացումը կարող է բարենպաստ ազդեցություն թողնել բանկի եկամուտների վրա:

31/12/13թ դրությամբ		
ΣGAPt	3063225	հազ դրամ
Տոկոսադրյութների հետևյալ փոփոխությունների արդյունքում		
ΔR	20%	1%
Շահույթ/Վնաս() ΔNII	61264	30632

30/09/14/թ դրությամբ		
ΣGAPt	-4151151	հազ դրամ
Տոկոսադրյութների հետևյալ փոփոխությունների արդյունքում		
ΔR	2%	-1%
Շահույթ/Վնաս() ΔNII	-83023	41512

Բանկը ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1ից մինչև 3 ամիս		3ից մինչև 6 ամիս		6ից մինչև 1 տարի		1ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	դրամով	արտաբաժնությամբ	դրամով	արտաբաժնությամբ	դրամով	արտաբաժնությամբ	դրամով	արտաբաժնությամբ	դրամով	արտաբաժնությամբ	դրամով	արտաբաժնությամբ
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում՝ վարկեր ավանդներ ֆատկորինգ լիզինգ հետզմման պայմանագրեր այլ	3862338								875000			
	3862338								875000			
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխատվություններ այդ թվում՝ վարկեր ավանդներ ֆատկորինգ լիզինգ հետզմման պայմանագրեր այլ	148571	11917	237928	230331	236680	259309	1462749	405525	9898790	9713807	2738970	9028745
	148571	11917	237928	230331	236680	259309	1462749	405525	9898790	9713807	2738970	9028745
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտք գործիքներ կարճաժամկետ պարտք գործիքներ									6319328		1386605	156668
									6319328		1386605	156668

ավանդաշին հավաստագրեր կապիտալի գոծիքներ												
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր												
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	4010909	11917	237928	230331	236680	259309	1462749	405525	17093118	9713807	4125575	9185413
Պարտավորություննե ր բանկերի և այլ ֆին կազմների նկատմամբ այդ թվում՝ վարկեր ավանդներ ֆակտորինգ լիզինգ հետզման պայմանագրեր այլ	5996589 1200056 4796533		116 116		178 178		100289 100289	171192 171192	3602019 3602019		603 603	
Պարտավորություննե ր հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝ ավանդներ հետզման պայմանագրեր այլ	62048 56.830	968130 968130	207060 207060	2893855 2893855	120424 120424	1791202 1791202	543948 543948	6703496 6703496	194480 194480	4718269 4718269		
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր այդ թվում՝ փոխարկելի արժեթղթեր հիփոթեքային պարտատոմսեր այլ պարտատոմսեր ստորադաս փոխառություններ										5134900 5134900		
Ներգրված այլ միջոցներ			123023				123023		615115			
Ընդամենը	6058637	968130	330199	2893855	120602	1791202	767260	6874688	4411614	9853169	603	
Զուտդիրք	-2047728	-956213	-92271	-2663524	116078	-1531893	695489	-6469163	12681504	-139362	4124972	9185413

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1ից մինչև 3 ամիս		3ից մինչև 6 ամիս		6ից մինչև 1 տարի		1ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	դրամով	լավարժույթով	դրամով	լավարժույթով	դրամով	լավարժույթով	դրամով	լավարժույթով	դրամով	լավարժույթով	դրամով	լավարժույթով
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում՝ վարկեր ավանդներ ֆատկորինգ լիզինգ հետզման պայմանագրեր այլ	2025799					811280 811280			1000000 1000000			
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխատվություններ այդ թվում՝ վարկեր ավանդներ ֆատկորինգ լիզինգ հետզման պայմանագրեր այլ	161109 161109		270830 270830	198025 198025	632845 632845	337110 337110	823537 823537	724531 724531	10422326 10422326	8434099 8434099	241899 8 241899 8	546664 4 546664 4
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտք գործիքներ կարճաժամկետ պարտք գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ									5075978 5075978		102610 0 102610 0	
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր												
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	2186908		270830	100930 5	632845	337110	823537	724531	16498304	8434099	344509 8	546664 4
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմների նկատմամբ այդ թվում՝	5055232					811280	143000	170369	3601481		605	

վարկեր ավանդներ ֆակտորինգ լիզինգ հետգնման պայմանագրեր այլ	5055232					811280	143000	170369	3601481		605	
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝ ավանդներ հետգնման պայմանագրեր այլ	56830	272776	60850	949897	178293	356371 5	414657	5962344	171331	4284338		
	56830	272776	60850	949897	178293	356371 5	414657	5962344	171331	4284338		
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր այդ թվում՝ փոխարկելի արժեթղթեր հիփոթեքային պարտատոմսեր այլ պարտատոմսեր ստորադաս փոխառություններ										4056400		
										4056400		
Ներգրված այլ միջոցներ									984186			
Ընդամենը	5112062	272776	60850	176117 7	321293	356371 5	414657	6132713	4756998	8340738	605	
Զուտ դիրք	2925154	272776	209980	751872	311552	322660 5	408880	5408182	11741306	93361	344449 3	546664 4

Բանկի կողմից ներկայացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ		Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲում				

Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում՝ վարկեր ռեպո տոկոսային սվոպ	9 7.4		9 10.4	8
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	18.3	12.2	19.04	13
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	12.3	3.9	14.9	3.9
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր			12.1	
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	7.8	7	8.3	
Պարտավորություններ հաճա խորդների նկատմամբ	11.7	8.35	11.86	8.92
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով		5.5		10.1

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը առաջանում է ֆինանսական գործիքների գների փոփոխության հետևանքով ընդ որում ինչպես առանձին արժեթղթերի կամ նրանց թողարկողներին հատուկ գործոնների այնպես էլ շուկայում շրջանառվող բոլոր արժեթղթերի վրա ազդող ընդհանուր գործոնների հետևանքով: Անյնուամենայնիվ գնային ռիսկի կառավարման նպատակով բանկի «Ներդրումային քաղաքականությամբ» սահմանված են որոշակի սահմանափակումներ որոնք ուղղված են նվազեցնել բանկի հնարավոր կորուստները այս ֆինանսական գործիքների մասով: Ինչպես նաև ամենամսյա վերլուծություններ են կատարվում այս ռիսկերի բացահայտման վերահսկման և չափման ուղղությամբ:

323Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիությունը՝ Բանկի ունակությունն է արագ և առանց կորուստների վերափոխել ակտիվները դրամական միջոցների ժամանակին իր բոլոր պարտքային և ֆինանսական պարտավորությունները կատարելու ինչպես նաև հաճախորդների ֆինանսական պահանջները բավարարելու նպատակով:

Բանկում իրացվելիության պահանջների բավարարման աղբյուրներն են՝

- ✓ առաջնային պահուստները (կանխիկ դրամական միջոցներ թղթակցային հաշիվներ)
- ✓ երկրորդային պահուստները (պետական և այլ արժեթղթեր)

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման մեխանիզմները պետք է նպաստեն հետևյալ նպատակների իրականացմանը՝

- ավելցուկային իրացվելիության նվազագույն մակարդակի ապահովում և իրացվելիության ցածր մակարդակի բացառում կայուն շահույթի ապահովման պայմաններում
- եկամտաբերության և իրացվելիության միջև օպտիմալ հարաբերակցության պահպանումը
- բանկային ռիսկերի ընդունելի մակարդակների ապահովումը:

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման մեխանիզմների ստեղծման և կատարելագործման նպատակով Բանկը պետք է ապահովի հետևյալ հիմնախնդիրների լուծումը՝

1 Ձևավորել ակտիվների օպտիմալ կառուցվածք (այդ թվում և վարկային պորտֆելի) ռեսուրսային (ցպահանջ և ժամկետային) բազային համապատասխան

2 Վերահսկել ակտիվների և պարտավորությունների՝

- որակը
- ծավալները
- կառուցվածքը
- նրանց եկամտաբերության և ծախսատարության մակարդակները

3 Սեփական կապիտալի մշտական ավելացումը

4 Պահպանել Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված նորմատիվները թույլատրելի մակարդակի վրա

5 Կատարելագործել բանկային իրացվելիության (ակտիվների և պասիվների) կառավարման և վերահսկողության մեխանիզմներն ու մեթոդները:

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման հիմնական սկզբունքներն են՝

- իրացվելիության և վճարունակության ապահովումը
- տոկոսային մարժայի կառավարումը

- ներգրավման և տեղաբաշխման ժամկետների կատարման ապահովումը (GAP)
- ռիսկերի կառավարումը
- ակտիվների վերահսկման համաձայնեցումը պարտավորությունների վերահսկման հետ (որպեսզի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարումը լինի միասնական):

Ձևավորված նպատակների և գործողությունների ուղղություններից ելնելով՝ իրացվելիության կառավարման գործընթացում Բանկը առաջնորդվում է հետևյալ սկզբունքներով

1 Բանկը կատարում է ընթացիկ իրացվելիության ամենօրյա վերահսկողություն: Բանկի իրացվելի ակտիվների ծավալի և վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է Բանկի վարչությանը՝ մշակված ընթացակարգի համապատասխան:

2 Բանկը պլանավորում է ժամկետային իրացվելիությունը:

3 Իրացվելիության և եկամտաբերության միջև ծագած կոնֆլիկտը Բանկը լուծում է ի օգուտ իրացվելիության:

4 Ակտիվների տեղաբաշխման ժամանակ Բանկը խստագույնս հաշվի է առնում ժամկետային ռեսուրսների աղբյուրները և ծավալները չի տեղաբաշխում իր ակտիվները երկար ժամկետով եթե չունի համապատասխան ժամկետայնությամբ և ծավալների ռեսուրսային բազա:

5 Միջոցների չհիմնավորված կուտակումը բացառելու նպատակով Բանկը ներդրումներ բաժնետոմսերում և փայամասնակցություններում իրականացնում է Ներդրումային կոմիտեի եզրակացությունների և որոշումների հիման վրա:

6 Իրացվելիության լավագույն մակարդակի ապահովման նպատակով Բանկը կառավարում է իրացվելիությունը տարբեր մեթոդների կոմբինացիաներով կախված արտաքին միջավայրի (ֆինանսավարկային շուկայի) փոփոխություններից:

7 Իրացվելիության ցածր մակարդակը բացառելու նպատակով Բանկը պետք է ելնի այն հանգամանքից որ իրացվելիության ապահովման երկրորդային ռեսուրսների փոխարկումը առաջնային ռեսուրսների բարձր իրացվելի եկամտաբեր ակտիվների վաճառքի միջոցով պետք է կատարվի միայն բացառիկ դեպքերում քանի որ որպես կանոն բերում է ֆոնդային շուկայում գործառնություններից եկամուտների թերստացման: Իրացվելիության անհրաժեշտ մակարդակի ապահովելու որոշումը կայացվում է Բանկի վարչության կողմից իր իրավասության սահմաններում:

8 Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի պորտֆելի ձևավորման ժամանակ Բանկը պետք է հաշվի առնի որ պորտֆելի կազմը և կառուցվածքը պետք է դիտարկվի նաև որպես ընթացիկ իրացվելիության ապահովման գործիք:

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	Չափաատող	Մարմանը մնացել է	Անժամկետ	Ընդունվել
-------------------	----------	------------------	----------	-----------

	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3ից մինչև 6 ամիս	6ից մինչև 12 ամիս	1ից մինչև 3 տարի	3 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ մնացորդներ ՀՀ ԿԲում			7738090							7738090
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ			736571	5317615		125000	684159		54820	6918165
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվություններ	470282	961513		1443387	2300358	4650893	16241250	7708720		33776403
Արժեթղթեր այդ թվում			4446086				1296825	2060767	140818	7944496
առևտրային նպատակով պահվող										
վաճառքի համար մատչելի			4446086				1296825	2060767	140818	7944496
մինչև մարման ժամկետը պահվող										
ռեպո համաձայնագրով վաճառվ										
Այլ պահանջներ	35287		120873	185						156345
ԸՆԴԱՍԵՆԸ	505569	961513	13041620	6761187	2300358	4775893	18222234	9769487	195638	56533499
Այդ թվում` I խմբի արտարժույթով	404552	289508	4371200	4066795	1087862	2209050	7180689	7921192	54820	27585668
II խմբի արտարժույթով			2702274	48753						2751027
Այդ թվում` Փոփոխվող տոկոսադրույքներով									54820	54820
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	503415	961513	1883949	6180383	2300358	4775893	16967004	9769487		43342002
Անտոկոս			7927072	2979895						10906967
Պայմանագրային պահանջներ**				795362	884447	829387	1532614	2888691		
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ			24575	6177132	178	271480	3602623			10075988
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում`			6157044	4326379	1935784	7504087	5444201			25367495
ցպահանջ ավանդներ			6157044							6157044
Ժամկետային ավանդներ				4272352	1932184	7381039	4824904			18410479
այլ				54027	3600	123048	619297			799972

Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով						5218492				5218492
Այլ պարտավորություններ			304571			10000				314571
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ			954371	815	18575	14513	99850			1088124
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			6486190	10503511	1935962	13117107	9046824			40976546
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով	503415	961513	1786293	3074177	2300349	4765868	16967004	9769487		40128106
II խմբի արտարժույթով		961513	7516943	3774619	4139015	(4202199)	4973211	14742698	14938336	
«Խոշոր» պարտավորություններ*				8455236		52228	8734900			17242364
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			6032020	10251180	1915404	7641947	5241583			31082134
Անտոկոս			97656	3106206	9	10025				3213896
Պայմանագրային պարտավորություններ***										
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք		961513	6555430	(3742324)	364396	(8341214)	9175410	9769487	195638	15556953
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով	404552	289508	272894	(393450)	(719064)	(4795138)	(2707260)	7921192	54820	328054
II խմբի արտարժույթով			2562866	(2564306)						(1440)
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար									54820	54820
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	503415	961513	1786293	3074177	2300349	4765868	16967004	9769487		40128106
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք		961513	7516943	3774619	4139015	(4202199)	4973211	14742698	14938336	

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող	Մարմանը մնացել է	Անժա մկու	Ընդա մնը
-------------------	----------	------------------	--------------	-------------

	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3ից մինչև 6 ամիս	6ից մինչև 12 ամիս	1ից մինչև 3 տարի	3 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ մնացորդներ ՀՀ ԿԲում			15316303							15316303
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ			1484570	2851780	125000	125000	750000		54557	5390907
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվություններ	6512	126773		1429158	2715476	4865138	13363079	7240163		29746299
Արժեթղթեր այդ թվում՝ առևտրային նպատակով պահվող վաճառքի համար մատչելի մինչև մարման ժամկետը պահվող ռեպո համաձայնագրով վաճառվ				5033481			881297	5220780	44251	11179809
Այլ պահանջներ										
ԸՆԴԱՍԵՆԸ							881297	5220780	44251	6146328
Այդ թվում՝										
I խմբի արտարժույթով										
II խմբի արտարժույթով				5033481						5033481
Այդ թվում՝	498			156416						156914
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	7010	126773	16800873	9314419	2840476	4990138	14994376	12460943	98808	61633816
Անտոկոս	2330	29110	10565327	2871731	1244019	2272891	6698976	3972544	54557	27711485
Պայմանագրային պահանջներ**			1071952	23582						1095534
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ									54557	54557
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝ ցպահանջ ավանդներ ժամկետային ավանդներ	6605	126773	1360642	4907233	2840476	4990138	9297902	12460943		35990712

այլ										
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով			15427759	6083818						21511577
Այլ պարտավորություններ										
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ			88275	5901663	143137	170650	3601552			9905277
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			9019517	1463796	3248985	7212519	5219589			26164406
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով			9019517							9019517
II խմբի արտարժույթով				1337010	3180349	7089473	4455669			16062501
«Խոշոր» պարտավորություններ*				126786	68636	123046	763920			1082388
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով			9653138	7149535	3394722	11775882	8821141			40887296
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			7159319	2110482	3040455	6791973	8359020			4269667
Անտոկոս			97884	1006111						547946
Պայմանագրային պարտավորություններ***										
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք		126773	7149535	1948960	554246	6785744	6173235	12460943	98808	20869815
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով	2330	29110	3406008	761249	(1796436)	(4519082)	(1660044)	3972544	54557	250236
II խմբի արտարժույթով			974068	(982529)						(8461)
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար									54557	54557
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	6605	126773	1189902	3816833	2794708	4990115	9297902	12460943		34683781
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք		126773	7276308	9225268	8671022	1885278	8058513	20519456	20618264	

Զուտ և կուտակային իրացվելիության ճեղքվածքները բացասական արժեքներ ունեն միայն ցականանջի մասով որը բանկը կարող է փակել վաճառքի համար նախատեսված արժեթղթերի (պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթեր) վաճառքով: Բանկի այս արժեթղթերի պորտֆելը հիմնական բաղկացած է կարճաժամկետ պարտատոմսերից որոնք շուկայում ունեն մեծ պահանջարկ ուստի կարելի առանց կորուստների այն վաճառել:

Բանկի վարչությունը Վարկային Ներդրումային և այլ կոմիտեները ստորաբաժանումները և ղեկավարները կոնկրետ ֆինանսական որոշումներ կայացնելիս առաջնորդվում են վերը նշված սկզբունքներով:

- Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների օպտիմալ և նպատակային կառուցվածքը սահմանվում է՝ ելնելով Բանկի ռազմավարությունից:
- Եկամտաբերության և իրացվելիության օպտիմալ հարաբերակցության ապահովման համար սահմանվում են հետևյալ սահմանաչափերը
- ✓ Վարկային ներդրումները պետք է կազմեն նվազագույնը Բանկի ընդհանուր ակտիվների 30%-ը
 - ✓ Հիմնական միջոցները չեն կարող գերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 30%-ը
- Ներքին վերահսկողության նպատակով սահմանվում են հետևյալ նորմատիվները՝

	Անվանումը	Սահմանաչափը
1	Ն ₁ ¹ (Ընդհանուր կապիտալ/ՌԿԱ)	ԿԲ նորմատիվ + 2%
2	Ն ₂ ¹ (ԲԻԱ/Ընդհանուր ակտիվներ)	ԿԲ նորմատիվ +2%
3	Ն ₂ ² (ԲԻԱ/Ցպահանջ պարտավորություններ)	ԿԲ նորմատիվ + 10%
4	Ն31 Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	ԿԲ նորմատիվ 1%
5	Ն32Բոլոր խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	ԿԲ նորմատիվ 20%
6	Ն ₄ ¹ Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	ԿԲ նորմատիվ
7	Ն ₄ ² Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	ԿԲ նորմատիվ – 2%
8	Արտարութաին նորմատիվ	ԿԲ նորմատիվ

Բանկի կողմից սահմանված ներքին հիմնական տնտեսական և այլ նորմատիվներից շեղումները թույլատրվում են միայն Բանկի խորհրդի կողմից:

- Ներդրումային պորտֆելի կենտրոնացումների սահմանաչափերը կարգավորվում են Բանկի «Ներդրումային Քաղաքականությամբ» և որոնք են՝**
1. Բանկի ներդրումային պորտֆելը չի կարող ընդգրկել միևնույն թողարկողի ցանկացած տիպի արժեթղթերի այնպիսի քանակ որը գերազանցում է Բանկի ընդհանուր կապիտալի 4%-ը: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում ՀՀ պետական և Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի վրա:

2. Բանկի ներդրումային պորտֆելը չի կարող ընդգրկել ցանկացած տիպի արժեթղթերի այնպիսի ծավալ որը գերազանցում է Բանկի ընդհանուր կապիտալի 15%-ը: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում ՀՀ պետական և Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի վրա:
3. Բանկի պետական պարտատոմսերի պորտֆելը առանց հաշվի առնելու ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չի կարող գերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 30%-ը:
4. Բանկի ներդրումային պորտֆելը հաշվի առնելով ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չի կարող գերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 40%-ը:
5. Մեկ երկրում կատարված ներդրումների չափը այդ թվում այդ երկրի բանկերում բացված թղթակցային հաշիվների մնացորդները և այդ բանկերում ներդրված միջբանկային ավանդները չպետք գերազանցեն ընդհանուր կապիտալի 20% (հաշվի առնելով համաձայն ՀՀ ԿԲ կանոնակարգ 2ի տվյալ երկրի կշիռը):

Սույն սահմանաչափերի հաշվարկը կատարվում է օրական կտրվածքով: Նշված կենտրոնացումների սահմանաչափերից շեղումները կարող են թույլատրվել միայն Բանկի Խարհրդի կողմից՝ Խորհրդի համապատասխան որոշմամբ:

Բանկի ներդրումային պորտֆելի ընտրությունը պետք է կատարել՝ ելնելով տնտեսության ճյուղային և թողարկողների բազմազանեցման սկզբունքներից:

1. Բազմազանեցման միջոցով կատարվում է ներդրումների շուկայական ռիսկի միջինացում և կոնկրետ ներդրմանը ներհատուկ ռիսկի նվազեցում:
2. Ներդրումներին ներհատուկ ռիսկի նվազեցման աստիճանը կախված է ներպորտֆելային կորելացիայի գործակցից: Որքան փոքր է ներպորտֆելային կորելացիայի գործակցիցը այնքան մեծ է բազմազանեցման աստիճանը:
3. Բանկի կողմից ներդրումային պորտֆելը պետք է ընտրվի այնպես որ հնարավորին չափով նվազեցվի ներպորտֆելային կորելացիայի գործակցիցը:

Իրացվելիության ռիսկը բանկում գնահատվում է օգտագործելով տարբեր մոդելներ և մեթոդիկաներ ինչպիսիք են GAPի ԶԱՄԵԼՍ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից առաջարկվող մեթոդները և նորմատիվները:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումը կատարվում է ստորև ներկայացված մեթոդիկայով:

Բանկի իրացվելիության կառավարման տեսանկյունից իրացվելիության ռիսկի գնահատումը կատարվում է՝ բացահայտելով բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքը: Գնահատման հաշվարկը իրականացվում է ելնելով ակտիվների և պարտավորությունների մարմանը մնացած ժամկետներից: Հաշվարկների մեջ ընդգրկվում են միայն մինչև մեկ տարի մարմանը մնացած ակտիվները և պարտավորությունները:

Իրացվելիության գնահատման տվյալ մեթոդաբանությունը կատարվում է ակնթաթային մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր իրացվելիությունների տարանջատումով:

1 Ակնթաթային իրացվելիություն

$$\text{ԱԻ} = \frac{\text{Ացալ} + \text{Պցալ}}{\text{ԲԻԱ}}$$

որտեղ

ԱԻ բանկի ակնթարթային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

Ացալ – ցալահանջ ակտիվներն են

Պցալ – ցալահանջ պարտավորություններն են:

2 Մինչև 90 օր կուտակային իրացվելիությունը բանկի մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ ակտիվների (ներառած ԲԻԱ) և մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ պարտավորությունների տարբերության (մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ կուտակային ճեղքվածքի) հարաբերակցությունն է բարձր իրացվելի ակտիվներին

ԿԻ _{մինչև 90 օր} =	Ա մինչև 90 օր Պ մինչև 90 օր
	ԲԻԱ

որտեղ

ԿԻ_{մինչև 90 օր} բանկի մինչև 90 օր մարման կուտակային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

Ա_{մինչև 90 օր} – մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ ակտիվներն են

Պ_{մինչև 90 օր} – մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ պարտավորություններն են:

3 Ընդհանուր իրացվելիությունը բանկի մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ ակտիվների (ներառած ԲԻԱ) և մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտավորությունների տարբերության (մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ կուտակային ճեղքվածքի) հարաբերակցությունն է բարձր իրացվելի ակտիվներին

ԸԻ =	ԸԱԸՊ
	ԲԻԱ

որտեղ

ԸԻ բանկի մինչև մեկ տարի կուտակային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

ԸԱ – մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ ակտիվներն են

ԸՊ – մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտավորություններն են:

4 Ակնթարթային իրացվելիության (ԱԻ) բանկի մինչև 90 օր մարման կուտակային իրացվելիության (ԿԻ_{մինչև 90 օր}) և բանկի մինչև մեկ տարի կուտակային իրացվելիության (ԸԻ) հաշվարկված մեծությունների ներքոհիշյալ սահմանաչափերի հիման վրա տրվում են գնահատականներ

բացասական մեծությունից մինչև 0%	C	անբավարար
0%-ից (ներառած) մինչև 50 %	B	բավարար
50%-ից (ներառած) բարձր մեծությունը	A	լավ

Այս մեթոդաբանությամբ բանկի իրացվելիության գնահատակը 30/09/14թ AAB:

Բանկը իրականացնում է նաև իրացվելիության գնահատումը ըստ ՔԱՄԵԼՍի որը 30/09/14 թ դրությամբ կազմել է 4.3 միավոր:

Իրացվելիության պահպանման նպատակով բանկում օգտագործվում են հետևյալ մեթոդները

1Ակտիվների կառավարման ընթացքում

ա) Սցենարների մոդելավորում

Ակտիվների կառավարման ընթացքում կարևորագույն դեր է խաղում սցենարների մշակումը ինչից կախված են ակտիվների օպտիմալ կառուցվածքի ընտրության արդյունքները: Սցենարները չեն դիտարկվում որպես ապագայի լավագույն կանխատեսում սակայն ընտրված սցենարների բազմազանությունը պետք է օբյեկտիվորեն արտացոլի տնտեսական իրավիճակը և հնարավոր հանգամանքները որոնք կարող են ազդել պորտֆելի դինամիկայի ապագա փոփոխությունների վրա: Սցենարները մշակվում են տվյալների պատմական շարքերի հիման վրա:

բ) Իրացվելի ակտիվների վաճառքի մեթոդ

Մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ իրացվելիության ցածր մակարդակի դեպքում Բանկը դրամական միջոցներ ստանալու նպատակով իրացնում է իր ակտիվները: Բանկն այս մեթոդը կիրառում է այն դեպքում երբ առկա են երկրորդային պահուստներ արժեթղթերի տեսքով որոնք կարելի է արագ և շահավետ վաճառել:

գ) Կարճաժամկետ վարկերի տրամադրման մեթոդ

Մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ Բանկը պահպանում է անհրաժեշտ իրացվելիության մակարդակը՝ իրականացնելով հաճախորդների կարճաժամկետ վարկավորում 36 ամիս ժամկետներով:

2Պարտավորությունների կառավարման ընթացքում Բանկի հիմնական խնդիրներն է հաճախորդների ձևավորված բազայի դրամական հոսքերի

վերլուծությունը և հեռանկարում նոր միջոցների ներգրավումը: Պասիվների օպտիմալ կառուցվածքի ձևավորման համար Բանկը պետք է ղեկավարվի հետևյալ սկզբունքներով

- ✓ օգտագործել այն աղբյուրները որոնք կնվազեցնեն միջոցների ներգրավման ծախսերը ինչը թույլ կտա հասնել շահույթի և սեփական կապիտալի ավելացմանը:
- ✓ ընտրել օպտիմալ համամասնություններ ավանդների փոխառու միջոցների և կապիտալի միջև ինչը թույլ կտա ապահովել միջոցների աղբյուրների կայունության ցանկալի մակարդակ և համապատասխանաբար առավել երկար ժամկետով և առավել մեծ եկամտաբերությամբ ներդրումներ:

Այսպիսով պասիվների անհրաժեշտ օպտիմալ կառուցվածքի ձևավորման գործընթացում Բանկի համար ամենակարևորը պասիվի գինն է: Հիմնական գործիքները որոնց միջոցով Բանկը հասնում է դրան համարվում են ավանդների տոկոսադրույքները ինչպես նաև երկարաժամկետ փոխառու միջոցների ներգրավման հնարավորությունը:

Վարկերի նկատմամբ պահանջարկի մեծացման դեպքում Բանկը համեմատած մրցակից բանկերի հետ պետք է բարձրացնի ավանդների և դրամական շուկայի այլ փոխառու միջոցների գծով տոկոսադրույքները: Ազատ միջոցների ավելցուկի առկայության և դրանց օգտագործման համար հնարավոր շահութաբեր ներդրումների բացակայության դեպքում Բանկն իջեցնում է իր տոկոսադրույքները և միջբանկային շուկայում առաջարկում է ռեսուրսներ առավել ցածր գնով:

Այսպիսով ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման ռազմավարության մեջ կարևորը տոկոսային մարժայի կառավարումն է որն իրականացվում է ձևավորված GAPի և սպրեդի որոշման և կառավարման միջոցով:

3 Ակտիվապասիվային կառավարման ընթացքում իրացվելիության պահպանման նպատակով բանկային պրակտիկայում օգտագործվում են հետևյալ մեթոդները

ա) Միջոցների ընդհանուր ֆոնդի մեթոդ

Միջոցների ընդհանուր ֆոնդի մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ ակտիվների կառավարման գործընթացում ռեսուրսների բոլոր տեսակները՝ ցպահանջ հաշիվների մնացորդները ժամկետային ավանդները կանոնադրական կապիտալը և պահուստները միավորվում են որպես Բանկի ռեսուրսների միասնական ֆոնդ: Այնուհետև միասնական ֆոնդի միջոցները բաշխվում են ակտիվների այն տեսակների միջև որոնք Բանկի կարծիքով հանդիսանում են առավել ընդունելի իրենց շահութաբերության և իրացվելիության տեսանկյունից: Այնուհետև որոշվում են այն միջոցները որոնք կարող են տեղաբաշխվել երկրորդային պահուստում որի մեծությունը կախված է Բանկի պարտավորությունների ծավալների և վարկերի պահանջարկի տատանումներից: Միջոցների տեղաբաշխման երրորդ փուլում ձևավորվում է վարկային պորտֆելը:

բ) Ակտիվների տեղաբաշխման մեթոդ

Այս մեթոդի կիրառման ժամանակ հաշվի է առնվում իրացվելի ակտիվների կախվածությունը Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների աղբյուրներից և սահմանվում է որպես որոշակի հարաբերություն ակտիվների և պասիվների համապատասխան տեսակների միջև:

Այս դեպքում հաշվի է առնվում որ յուրաքանչյուր աղբյուր պահանջում է տարբեր ապահովվածություն և համապատասխանաբար պարտադիր պահուստների ցուցանիշներ: Մասնավորապես ցպահանջ ավանդների համար անհրաժեշտ է սահմանել պարտադիր պահուստների ավելի բարձր ցուցանիշ քան ժամկետային ավանդների համար այսինքն՝ որպես ցպահանջ ավանդ ընդունված միջոցների մեծ մասը պետք է տեղաբաշխվի առաջնային և երկրորդային պահուստներում ինչը հնարավորություն կտա Բանկին կատարելու իր պարտավորությունները ավանդատուների նկատմամբ:

Համաձայն այս մեթոդի՝ որոշվում են իրացվելիության (եկամտաբերության) մի քանի կենտրոններ: Մասնավորապես այդպիսի կենտրոններ են հանդիսանում ցպահանջ հաշիվները Բանկի ժամկետային պարտավորությունները (ժամկետային ավանդներ) կանոնադրական կապիտալը և պահուստները: Յուրաքանչյուր այդպիսի կենտրոնից միջոցները կարող են տեղաբաշխվել միայն որոշակի տեսակի ակտիվներում՝ ելնելով նրանից որ ապահովվի դրանց համապատասխան իրացվելիությունը և շահութաբերությունը:

«Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Ստորև ներկայացվում են ԿԲ կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող ընդհանուր կապիտալը, կապիտալի համարժեքության նորմատիվի ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ:

Բանկի նորմատիվային կապիտալը

<u>Ամիս</u>	<u>Նորմատիվային կապիտալ</u> հազ. դրամ	<u>Ն 1 նորմատիվ</u>
հունվար	20,991,041	35.89%
փետրվար	20,837,022	35.27%
մարտ	20,876,130	34.08%
ապրիլ	20,827,170	34.82%
մայիս	19,866,424	32.94%
հունիս	18,624,610	32.27%
հուլիս	18,194,106	30.04%

օգոստոս	18,006,717	28.55%
սեպտեմբեր	18,106,874	29.09%

Ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի.

վարկային ռիսկ	52,205,213 հազ. դրամ
շուկայական ռիսկ	917,493 հազ. դրամ
գործառնական ռիսկ	286,788 հազ. դրամ

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

Բանկի ֆինանսական ակտիվների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	7,738,090	-	-	-	7,738,090
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	4,952,637	456,506	1,509,022	-	6,918,165
Առևտրային նպատակով պահվող	-	-	-	-	-

Ֆինանսական գործիքներ					
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	33,571,665	6,720	-	198,018	33,776,403
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	7,750,184	96,567	60,101	-	7,906,852
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	6,781,905		1,315	-	6,783,220
Ընդամենը ակտիվներ	60,794,481	559,793	1,570,438	198,018	63,122,730

Նախորդ ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	15,316,303	-	-	-	15,316,303
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	3,916,980	534,021	939,906	-	5,390,907
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	29,534,969	11,213	-	200,116	29,746,298

Վաճառքի համար մատչելի արժեքներ	6,144,901	-	-	-	6,144,901
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեքներ	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	6,231,016	-	1,545	-	6,232,561
Ընդամենը ակտիվներ	61,144,169	545,234	941,451	200,116	62,830,970

ՏՀԶԿ* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն :

«Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»

Բանկը հեջավորում չի իրականացնում:

«Գրավադրված ակտիվներ»

Բանկը գրավադրված ակտիվներ չունի:

«Ընդունված գրավ»

Բանկը որպես գրավ ընդունված ակտիվները, իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման դեպքում: Գրավով ապահովված ակտիվները հետևյալն են՝

<u>Գրավի անվանում</u>	<u>Գրավի արժեք</u>
այլ արժեքներ	1,576,800
թանկարժեք զարդեր և մետաղներ	785,672
անշարժ գույք	59,659,405
փոխադրամիջոցներ	4,436,894
հիմնական միջոց	2,099,453
պատրաստի արտադրանք	11,804,458
դրամական միջոցներ	673,473

այլ գրավ	2,742,420
----------	-----------

Բանկի կողմից պարտավորությունների չկատարում կամ խախտում չկա: